

Gminna Strategia

Rozwiązywania Problemów

Społecznych Gminy Miastków

Kościelny na lata 2020-2029

Miastków Kościelny, 2020

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Metody pracy nad strategią	4
	1) Podstawa opracowania i metodyka pracy nad strategią	4
	2) Powołanie zespołu zadaniowego	5
	3) Cele i zadania zespołu zadaniowego	5
III.	Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju Gminy Miastków Kościelny	5
IV.	Diagnoza stanu Gminy Miastków Kościelny	7
	1) Charakterystyka Gminy Miastków Kościelny	7
	2) Demografia	11
V.	Infrastruktura społeczna	16
	1) Pomoc społeczna	16
	2) Świadczenia rodzinne	27
	3) Świadczenia wychowawcze 500+	29
	4) Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	30
	5) Świadczenia „Dobry start”	30
	6) Stypendia szkolne	31
	7) Oświata i wychowanie	31
	8) Realizacja projektów i działań na rzecz poprawy jakości edukacji	35
	9) Kultura	39
	10) Bezpieczeństwo publiczne	40
	11) Ochrona zdrowia	43
VI.	Dominujące problemy społeczne	43
	1) Identyfikacja problemów społecznych gminy	43
	a) Alkoholizm	44
	b) Problemy ludzi starszych	45
	c) Problemu opiekuńczo-wychowawcze	47
	d) Bezrobocie	48
VII.	Analiza SWOT	51
VIII.	Wizja	54
IX.	Cele strategii – propozycje programów i ich realizacja	54
	1) Przeciwdziałanie, ograniczanie i łagodzenie skutków alkoholizmu i innych uzależnień	55
	2) Przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych i łagodzenie trudności związanych z wiekiem	56
	3) Wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	57
	4) Zapobieganie bezrobociu w Gminie Miastków Kościelny i łagodzenie jego negatywnych skutków	58
X.	Monitoring i ewaluacja	58
XI.	Aktualizacja strategii	59
XII.	Zakończenie	59

I. Wprowadzenie

Problemy społeczne to wynik zmian gospodarczych i politycznych, które miały miejsce w Polsce w ciągu ostatnich lat. Stawiają one przed władzami nowe wyzwania. Poprzedni model polityki społecznej okazał się dość nieskuteczny. Efektem tego był wzrost liczby osób będących beneficjentami ośrodków pomocy społecznej. W związku z powyższym narodziła się potrzeba opracowania programów polityki społecznej, które będą spójne i perspektywistyczne.

Podstawą przygotowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest realizacja obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), szczególnie art. 17 w/w ustawy, w którym wymieniono zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, w w/w artykule zawarto punkt: „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Pogłębiające się ubożenie rodzin, związane z problemami życiowymi osób starszych, samotnych oraz niepełnosprawnych, bezrobociem, niskim poziomem materialnym rodzin szczególnie wielodzietnych lub w których występują problemy alkoholowe to zjawiska najbardziej widoczne we wspólnotach lokalnych. W związku z tym jednym z najważniejszych zadań dla gminy jest zwalczanie i zapobieganie tym problemom. Mogą one dotknąć każdego członka tej wspólnoty dlatego podejmowane działania leżą zarówno w interesie całej społeczności jak i osób bezpośrednio dotkniętych wspomnianymi trudnościami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2020-2029 to dokument wyznaczający kierunki i ramy dla planowanych działań, które mają na celu zapewnić mieszkańcom Gminy Miastków Kościelny odpowiednią jakość życia i realizację ich podstawowych potrzeb. W miarę pojawiających się zmian w sytuacji społecznej może być ona poddawana stałej kontroli oraz uzupełniana o nowe cele i działania.

Opracowanie ostatecznego kształtu dokumentu wymaga:

- a) syntezy diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej,
- b) dokonania analizy potencjalnych możliwości i przyszłych wyzwań Gminy,
- c) określenia obszarów priorytetowych oraz celów strategicznych,
- d) wskazania działań umożliwiających osiągnięcie przyjętych celów,
- e) wskazania podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań,
- f) zaproponowanie zasad wdrażania, monitoringu i aktualizacji strategii.

Opracowana strategia jest przykładem podjęcia działania polegającego na pomocy społecznej, którego zasadniczą funkcją jest udzielanie pomocy i wsparcia finansowego dla osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów. Istotą działania jest rozwój różnego rodzaju usług dla osób potrzebujących wsparcia, poradnictwa

psychologicznego, prawnego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej. Praca ta jest istotnym elementem pomocy społecznej w dobie pogłębiających się problemów polskich rodzin. Wymaga ona wypracowania i poszerzenia współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi, które zajmują się organizowaniem pomocy społecznej takimi jak: jednostki oświatowe, policja, sądownictwo i służba zdrowia.

Strategia ta została opracowana w oparciu o zainicjowanie współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami oraz instytucjami działającymi w obszarze polityki społecznej jak również na podstawie konsultacji społecznych odgrywających ważną rolę w procesie zarządzania i planowania rozwoju Gminy. Taki sposób opracowania dokumentu ma istotny wpływ na jego jakość oraz powodzenie realizacji założeń programu przez podmioty, do których jest on adresowany. Potencjałem dającym podstawę poprawnej realizacji założeń strategii jest kadra pomocy społecznej oraz społeczne i instytucjonalne wsparcie współpracy pomiędzy podmiotami, które są zaangażowane w realizację zadań Gminy w sferze społecznej i rozwojowej.

II. Metody pracy nad strategią

1. Podstawa opracowania i metodyka pracy nad strategią

Podstawą prawną do opracowania strategii jest art. 17, ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w brzmieniu: „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Miastków Kościelny opracowana została na podstawie zgromadzonej bazy danych z ostatnich trzech lat tj. 2017 –2019. Dane zawarte w diagnozie pochodzą z następujących instytucji:

- Urzędu Gminy w Miastkowie Kościelnym,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miastkowie Kościelnym,
- Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie,
- Starostwa Powiatowego w Garwolinie,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie,
- placówek oświatowych z Gminy Miastków Kościelny,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie,
- danych makroekonomicznych Głównego Urzędu Statystycznego,
- statystyk gminnych,
- analizy ankiet i spotkań z mieszkańcami Gminy Miastków Kościelny.

2. Powołanie Zespołu Zadaniowego

Prace nad aktualizacją strategii zostały rozpoczęte powołaniem Zespołu Zadaniowego zgodnie z Zarządzeniem Nr 62/2019 Wójta Gminy Miastków Kościelny z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie powołania Zespołu Zadaniowego do opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2020 -2029 w składzie:

- 1) Pan Sławomir Rusak – Zastępca Wójta Gminy Miastków Kościelny,
- 2) Pani Elżbieta Sitek – Skarbnik Gminy Miastków Kościelny,
- 3) Pani Beata Pazura – p.o. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym,
- 4) Pani Jowita Rogala – młodszy księgowy w Urzędzie Gminy w Miastkowie Kościelnym,
- 5) Pani Barbara Wielgosz – Przewodnicząca Komisji Oświaty.

3. Cele i zadania Zespołu Zadaniowego

- 1) Ustalenie i weryfikacja listy strategicznych problemów społecznych na podstawie opracowanego w tym zakresie raportu i ich hierarchizacja;
- 2) Opracowanie diagnozy problemów społecznych;
- 3) Określenie celów strategii;
- 4) Określenie strategicznie projektowanych zmian;
- 5) Określenie wskaźników realizacji poszczególnych działań.

Zespół dokonał dokładnej i wnikliwej analizy sytuacji gminy w obszarach: pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty i wychowania, przeciwdziałania alkoholizmowi, a także kultury i sportu, określił kluczowe problemy, które wymagają ujęcia ich w strategii wraz z propozycjami rozwiązań.

III. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju Gminy Miastków Kościelny

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to wieloletni dokument, który uwzględnia zapisy dokumentów na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana w oparciu o inne dokumenty strategiczne m.in.

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności),
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS),
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK),
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego,
- Strategia Rozwoju Powiatu Garwolińskiego,

- Strategia Rozwoju Gminy Miastków Kościelny,
- Raport o stanie Gminy Miastków Kościelny,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego,
- Program Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miastków Kościelny zgodna jest z poniższymi dokumentami:

- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – Nowy wymiar aktywnej integracji,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego. Program Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.

Na treść i realizację Strategii mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich m.in.:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818, 2473 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696, 1815 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, 1495, 1696, 1818, 2473 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. 2020 poz. 111 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwowej w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 670, 730, 1802, 1818 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924, 1818 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092, z 2019 r. poz. 1818 ze zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 473, 1818),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655, 1818),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015, poz. 1390, z 2019 r. poz. 730, 1818),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1205, z 2019 r. poz. 2020),

- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.217, 730, 1818.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1265 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, 1495, 1696, 1818, 2473 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570, 2020 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 409 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878, z 2019 r. poz. 730, 1690 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818, 2197 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. -Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, 1495 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2086 z późn.zm.).

IV. Diagnoza stanu Gminy Miastków Kościelny

1. Charakterystyka Gminy Miastków Kościelny

Gmina Miastków Kościelny jest jedną z 229 gmin wiejskich województwa mazowieckiego, leżącą w północno-wschodniej części powiatu garwolińskiego. Wśród 14 gmin powiatu garwolińskiego zajmuje 12 lokatę pod względem liczby ludności i 9 lokatę pod względem powierzchni. W latach 1975–1998 gmina pod względem administracyjnym należała do dawnego województwa siedleckiego.

Gmina Miastków Kościelny graniczy z 5 gminami:

- od północy z gminą wiejską Borowie, powiat garwoliński,
- od południa z gminą wiejsko-miejską Żelechów, powiat garwoliński,
- od zachodu z gminą wiejską Górzno, powiat garwoliński,
- od wschodu z gminą wiejską Stoczek Łukowski, powiat łukowski, województwo lubelskie,
- od wschodu z gminą wiejską Wola Mysłowska, powiat łukowski, województwo lubelskie.

Gmina Miastków Kościelny według podziału geograficznego położona jest na Wysoczyźnie Żelechowskiej oraz w niewielkim północno – zachodnim fragmencie Równiny Garwolińskiej. Główną oś hydrologiczną stanowi rzeka Wilga, stanowiąca lokalny korytarz ekologiczny łączący

siedliska z Nadwiślańskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Miastków Kościelny położony jest poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, znajdują się tu jedynie punktowe formy ochrony przyrody - pomniki przyrody. Rzeka Wilga na terenie gminy jest prawie na całej długości uregulowana i stanowi element systemu melioracyjnego. Gmina charakteryzuje się urozmaiconą, polodowcową rzeźbą terenu. Bogate i dobrze zachowane walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe sprzyjają rozwojowi miejscowości. Dominuje tu typowy krajobraz rolniczo-leśny. Przekształcenia środowiska naturalnego są niewielkie i ograniczają się do typowych form związanych z osadnictwem – zabudowy mieszkaniowej o niewielkich gabarytach, infrastruktury technicznej i drogowej.

Pod względem rzeźby terenu, obszar gminy jest mocno urozmaicony, wysokość waha się od około 140 m n.p.m. do ponad 205m n.p.m. Gwałtowniejsze różnice wysokościowe występują zwłaszcza w okolicach Ryczysk i Zwoli Poduchownej, gdzie na niewielkiej odległości teren wznosi się od 150 m n.p.m. do 190 m n.p.m.

Gmina zajmuje obszar 85,24 km², co stanowi około 6,64% ogólnej powierzchni powiatu garwolińskiego. W skład gminy wchodzi 16 miejscowości: Miastków Kościelny, Brzegi, Glinki, Kujawy, Kruszówka, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabrudzy-Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna.

Użytki rolne zajmują 78,4% powierzchni gminy - co jest najwyższym wskaźnikiem w powiecie garwolińskim, grunty leśne – 19,6%, grunty zabudowane i zurbanizowane - 2,0%. Dominują grunty orne (68%). Wskaźnik lesistości jest niższy o 4,9%, niż średnio w województwie i o 12% niż w powiecie. Miastków Kościelny jest gminą typowo rolniczą. Rolnictwem w ramach własnego gospodarstwa zajmuje się tu około 70% pracujących, około 20% ludności pracuje dodatkowo w usługach bądź przemyśle, a około 10% pracuje wyłącznie poza rolnictwem. W uprawach dominują: zboża oraz użytki zielone. Znaczna część gospodarstw specjalizuje się w produkcji bydła mlecznego i trzody chlewnej. Uzyskane plony w przeliczeniu na 1 ha upraw kształtują się na poziomie średniej krajowej. Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r. liczba gospodarstw rolnych wynosi 823. Dominują gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha (39%) oraz 5-10 ha (36%).

Jakość życia mieszkańców gminy nie odbiega od warunków występujących w innych gminach rolniczych województwa mazowieckiego. Gmina posiada dobry układ komunikacyjny. Jako dobre należy uznać warunki zasilania energetycznego. Na terenie Gminy nie funkcjonują żadne większe zakłady przemysłowe. Mieszkańcy pracujący w przemyśle dojeżdżają do większych ośrodków, np. Garwolina i Warszawy.

Biorąc pod uwagę sytuację mieszkaniową w gminie Miastków Kościelny, posiada ona korzystniejsze niż w powiecie garwolińskim wskaźniki zagęszczenia mieszkań i tak na jedną izbę przypada 0,78 osoby. W przeliczeniu na metry na jedną osobę przypada 30,6m², przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania to 94,5m². Wysoki odsetek budynków mieszkalnych, bo około 24% stanowią mieszkania wybudowane przed 1945 rokiem, a więc stare i często wymagające remontu bądź gruntownej modernizacji. Poziom wyposażenia

mieszkań w podstawowe instalacje i urządzenia plasuje się na średnim poziomie w powiecie garwolińskim.

Sieć wodociągowa w gminie Miastków Kościelny jest dobrze rozwinięta i zaspokaja potrzeby mieszkańców. Gmina posiada 99,8km infrastruktury wodociągowej (stan na 2017 r.), co obejmuje około 98% powierzchni gminy. Korzysta z niej 82,6% mieszkańców. Jest to zbliżona wartość do średniej dla terenów wiejskich. Źródłem zaopatrzenia w wodę gminy Miastków Kościelny jest ujęcie wód podziemnych zlokalizowane w miejscowości Ryczyska.

W bardzo dużym stopniu rozwój gminy nastawiony jest na inwestycje służące wspieraniu ekologii. Po zakończeniu inwestycji związanych z budową sieci wodociągowej podjęto działania mające na celu wybudowanie zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej. W 2007 roku zakończyła się inwestycja polegająca na budowie mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej w Miastkowie Kościelnym.

Obecnie łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 33,06 km, a do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadzi 481 przyłączy. Z sieci kanalizacyjnej korzysta ok. 40% mieszkańców gminy. (Stan wg. GUS na 2017 r.). Ponadto gmina Miastków Kościelny w roku 2012 wybudowała 64 przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków w zabudowie rozproszonej oraz w 2015 roku 145 przydomowych oczyszczalni ścieków, gdzie powstanie zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej było ekonomicznie nieuzasadnione. W 2017 roku ruszyła rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Miastkowie Kościelnym, równocześnie ruszyła budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami w kolejnych kilku miejscowościach. Celem strategicznym Projektu pn. „Rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Miastków Kościelny”, jest uporządkowanie gospodarki ściekowej w gminie, zgodnie z zasadą trwałego i zrównoważonego rozwoju przy założeniu stopniowego spełniania wymogów określonych polskim i unijnym prawem ochrony środowiska oraz umożliwienie korzystania z rozbudowanej oczyszczalni ścieków przez wszystkich mieszkańców gminy.

W gminie istnieje również sieć gazowa. Korzysta z niej 18% mieszkańców. Są to mieszkańcy miejscowości: Miastków Kościelny, Glinki, Przykory, Zgórze, Oziemkówka, Stary Miastków oraz Zwola. Łączna długość sieci gazowej przebiegającej przez teren gminy wynosi 42,5 km. Źródłem zasilania jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 Puławy-Warszawa. Sieć gazowa średniego ciśnienia uwzględnia możliwość dostawy gazu odbiorcom do celów komunalno-bytowych i grzewczych oraz do celów usługowych i obsługi gospodarstw rolnych. Gmina nie posiada zorganizowanych systemów zasilania w ciepło. Ogrzewanie obiektów zabezpieczają paleniska indywidualne oraz niewielkie kotłownie lokalne. Obiekty oświatowe oraz użyteczności publicznej ogrzewane są głównie poprzez nowe kotłownie olejowe i gazowe.

Na terenie gminy funkcjonują trzy Publiczne Szkoły Podstawowe: w Miastkowie Kościelnym, w Zgórzu i w Zwoli, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brzegach oraz Publiczne Przedszkole w Miastkowie Kościelnym oddane do użytku w 2018 w budynku zaadoptowanym

po gimnazjum. Na początku 2019 roku po wykonaniu niezbędnych prac adaptacyjnych pomieszczeń, gdzie dotychczas mieściło się przedszkole ruszył nowoczesny żłobek zapewniający opiekę szesnastu maluchom.

Priorytetem dla władz Gminy jest unowocześnianie istniejącej bazy edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury sportowej. Został wybudowany kompleks boisk sportowych „Orlik”, unowocześniono zostało boisko klubu sportowego „Wilga”. Przy wszystkich szkołach funkcjonują place zabaw.

W gminie nie działa Dom Kultury. Jego funkcję spełnia Gminna Biblioteka Publiczna w Miastkowie Kościelnym. Księgozbiór biblioteki liczy 15 775 pozycji woluminów. Działalność biblioteki nie ogranicza się jedynie do wypożyczania książek. Biblioteka organizuje również różnego rodzaju wydarzenia - wystawy, imprezy promujące czytelnictwo, konkursy, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, etc. Korzysta z niej w ciągu roku ok. 896 osób. Średnio każdy z nich wypożycza 12,9 książek w ciągu roku.

W Miastkowie Kościelnym działa Młodzieżowa Orkiestra Dęta, która powstała w 2004 roku i funkcjonuje przy Publicznej Szkole Podstawowej w Miastkowie Kościelnym. Zespół tworzy około 50 osób. Orkiestra swoją grą uświetnia wydarzenia szkolne, kościelne oraz uroczystości gminne. Jej występy stanowią stały element wydarzeń kulturalnych ziemi miastkowskiej. Muzycy biorą też udział w wielu prestiżowych przeglądach i konkursach.

W miejscowości gminnej funkcjonują: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej oferujący podstawową opiekę zdrowotną, prywatny gabinet stomatologiczny oraz apteka.

W Gminie działa 11 Ochotniczych Straży Pożarnych, dwa kluby sportowe i 6 stowarzyszeń (dane wg. KRS). W OSP udziela się łącznie około 350 osób. Jednostki mają wieloletnie tradycje, wszystkie posiadają Domy Strażaka lub remizy. Przy czterech jednostkach działają również Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Kluby sportowe gminy Miastków Kościelny to „ULKS Wilga Miastków” oraz „Ludowy Klub Sportowy Laguna Stary Miastków”. Pierwszy z wymienionych istnieje od 1992 roku, a w jego skład wchodzi 4 drużyny. Korzysta on ze stadionu/boiska, którego właścicielem jest gmina Miastków Kościelny. Aktywnie działające stowarzyszenia to: Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Miastkowie Kościelnym, Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich w Zwoli oraz nowopowstałe ostatnio Koła Gospodyń Wiejskich w kilku miejscowościach gminy.

Gmina Miastków Kościelny znajduje się na wschodnim skraju województwa mazowieckiego. Przez gminę nie przebiegają żadne istotne szlaki komunikacyjne o charakterze krajowym i wojewódzkim. Układ drogowy tworzy system dróg powiatowych – o łącznej długości 45,5 km (odcinki znajdujące się na terenie gminy) oraz dróg gminnych o łącznej długości 170 km. Wszystkie drogi powiatowe posiadają nawierzchnie utwardzone. Administracyjnie drogami powiatowymi na terenie Gminy Miastków Kościelny zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Garwolinie. Układ funkcjonalny komunikacji wewnętrznej gminy składa się z sieci dróg gminnych. Część z nich posiada nawierzchnię asfaltową, betonową, brukową,

umocnioną żużlem, tłucznem, a w części nawierzchnię gruntową. Komunikacja publiczna opiera się na transporcie autobusowym. Przez teren gminy nie przebiega żadna linia kolejowa.

Gmina Miastków Kościelny posiada również cenne zabytki kultury materialnej m.in.:

- Kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Miastkowie Kościelnym,
- Kościół pw. Św. Anny w Zwoli,
- Zespół pałacowo-parkowy „Nogalin” w Miastkowie Kościelnym.

Gmina posiada Gminną Ewidencję Zabytków w której jest zapisanych kilkadziesiąt obiektów kultury materialnej takich jak drewniane domy lub przydrożne kapliczki i krzyże. Występują również liczne stanowiska archeologiczne stanowiące ślad dawnego osadnictwa na terenie gminy. Na cmentarzu parafialnym znajdują się nagrobki wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Mazowieckiego.

2. Demografia

Według danych na dzień 31 grudnia 2019 roku Gminę Miastków Kościelny zamieszkiwało 4871 osób. Liczbę mieszkańców w poszczególnych latach oraz poszczególnych jednostkach administracyjnych przedstawiają zamieszczone poniżej tabele. Z ich analizy wynika, że w Gminie Miastków Kościelny następuje spadek liczby mieszkańców.

Liczba mieszkańców w podziale na dorosłych i dzieci w latach 2017-2019

Rok	2017	2018	2019
Liczba mieszkańców	4909	4908	4871
Liczba dzieci do 18 r. ż.	1062	1082	1075

Źródło: Rejestr mieszkańców

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach w latach 2017-2019

Miejscowość	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Miastków Kościelny	703	720	725
Zgórze	547	549	532
Zwola	540	534	530
Brzegi	532	525	520
Stary Miastków	422	418	417
Przykory	323	332	332
Wola Miastkowska	257	256	257
Ryczyska	252	248	247
Zwola Poduchowna	225	223	222
Kujawy	237	240	238
Zabruzdzy	221	220	215
Oziemkówka	221	225	226
Zabruzdzy Kolonia	137	139	138
Zasiadały	120	115	111
Kruszówka	105	103	103
Glinki	65	61	58
RAZEM	4909	4908	4871

Źródło: Rejestr mieszkańców

Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Miastków Kościelny w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Mieszkańcy w osobach (ogółem)			
Ogółem	4909	4908	4871
Mężczyźni			
Ogółem	2512	2510	2489
Wiek 0-17	535	534	534
Wiek 18-65	1696	1695	1667
Wiek 65 i więcej	281	281	288
Kobiety			
Ogółem	2397	2398	2382
Wiek 0-17	478	488	499
Wiek 18-60	1343	1324	1306
Wiek 60 i więcej	576	586	577

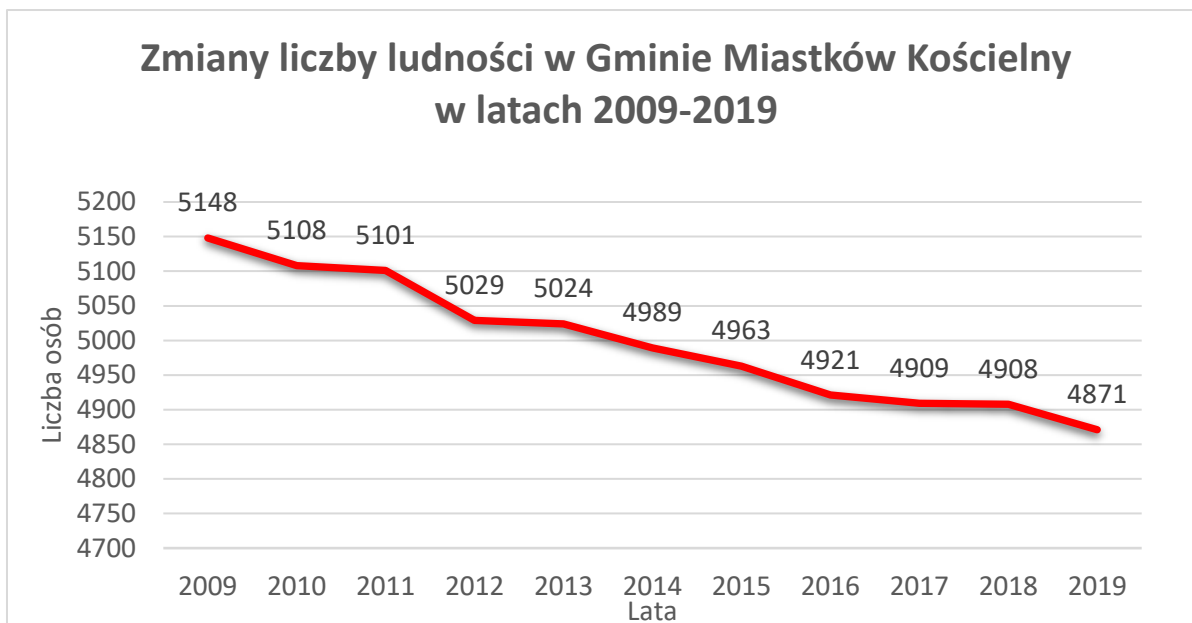
Źródło: Rejestr mieszkańców

Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Liczba urodzeń		
71	81	48
Liczba zgonów		
63	52	68

Źródło: Rejestr mieszkańców

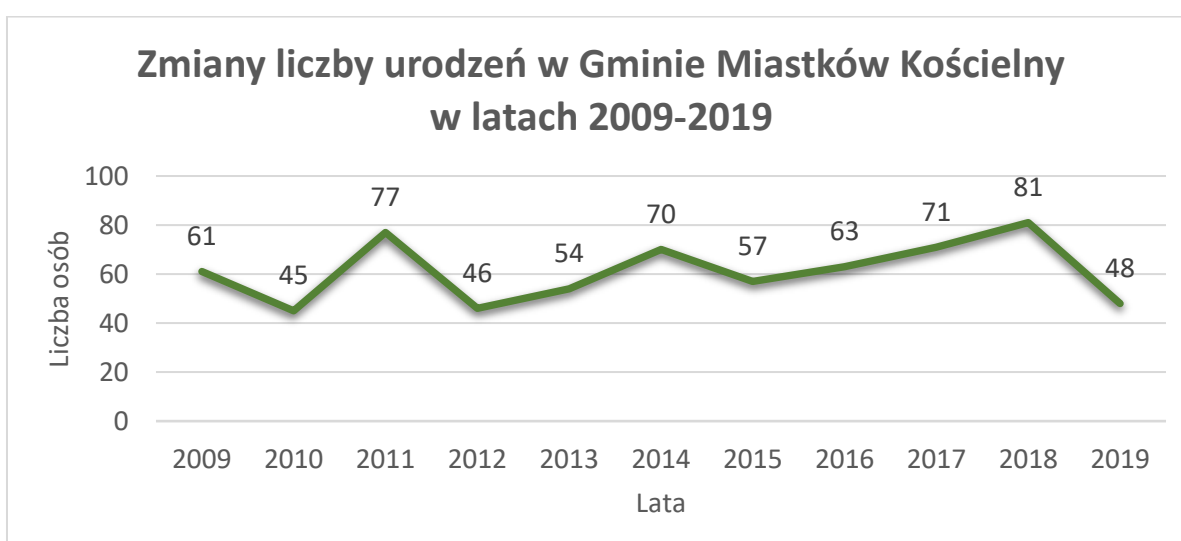
Zmiany liczby mieszkańców są uwarunkowane:

- a) Przyrostem naturalnym – różnicą pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów,
- b) Saldem migracji – różnicą pomiędzy napływem a odpływem ludności.

Źródło: Rejestr mieszkańców

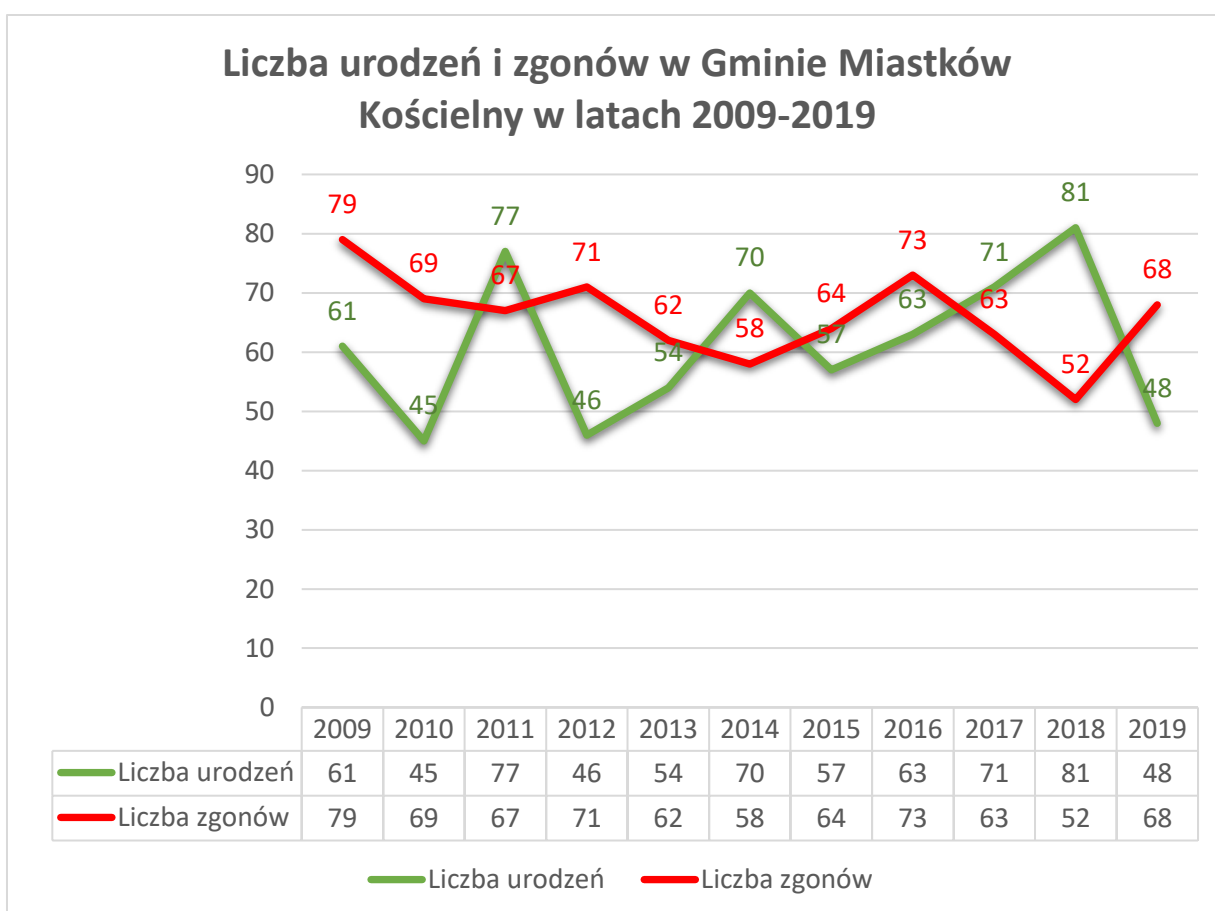
W gminie Miastków Kościelny notuje się spadek liczby ludności. Związane jest to głównie z migracją młodych osób do większych miast głównie w celu znalezienia pracy lub dalszej edukacji. W związku z powyższą sytuacją na pierwszy plan wyłania się potrzeba zapewnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz nowych miejsc pracy co zapewniłoby mieszkańcom oczekiwany standard życia i spowodował zahamowanie odpływu ludności z terenu gminy.

Źródło: Rejestr mieszkańców

Źródło: Rejestr mieszkańców

Źródło: Rejestr mieszkańców

V) Infrastruktura społeczna

1. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (zgodnie z art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie Miastków Kościelny realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym powołany w dniu 28 kwietnia 1990r. (uchwała Gminnej Rady Narodowej w Miastkowie Kościelnym Nr IX/48/90).

Ośrodek jest jednostką organizacyjną gminy Miastków Kościelny. Mieści się w budynku Urzędu Gminy przy ulicy Rynek 6. Prowadzi postępowania w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej. Przyznaje i wypłaca zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe. Realizuje zadania w zakresie świadczeń niepieniężnych, do których należą przede wszystkim: praca socjalna, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek i niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze, kierowanie do domów pomocy społecznej.

Zadaniami zleconymi gminom jest udzielanie świadczeń takich jak: specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasiłki celowe na pokrycie wydatków zwianych z klęską żywiołową lub ekologiczną, pomoc cudzoziemcom oraz wypłacanie wynagrodzenia opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd. W latach 2017-2019 w tutejszym organie nie było zapotrzebowania na powyższe świadczenia i z tego tytułu nie poniesiono żadnych wydatków.

Wydatki na przyznane świadczenia i usługi będące zadaniami własnymi gmin przedstawia poniższa tabela:

Wydatki na świadczenia (pieniężne i niepieniężne) oraz usługi z zakresu pomocy społecznej w latach 2017-2019

Forma pomocy	Wysokość wydatków (w zł)		
	w 2017r.	w 2018r.	w 2019r.
Razem	145 193	126 898	115 259
zasiłki stałe ogółem	36 625	39 584	49 552

przyznane dla osoby samotnie gospodarującej	31 552	35 034	44 626
przyznane dla osoby pozostającej w rodzinie	5 073	4 550	4 926
zasiłki okresowe ogółem	5 600	5 784	3 911
przyznane z powodu bezrobocia	2 177	2 100	2 211
przyznane z powodu długotrwałej choroby	360	0	0
przyznane z powodu niepełnosprawności	1 150	3 084	600
przyznane z powodu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	0
przyznane z powodu innego niż wymienionego powyżej	1 913	600	1 100
Schronienie	0	0	0
Posiłek	47 608	49 334	35 787
Ubranie	0	0	0
Usługi opiekuńcze ogółem	21 360	5 548	0
w tym specjalistyczne	0	0	0
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	7 000	0
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	0	0	0

Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	34 000	19 648	26 009
w tym specjalne zasiłki celowe	10 200	9 500	11 100
Odpłatność za domy pomocy społecznej	137 521	180 753	187 658

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Jak pokazuje powyższa tabela w latach 2017 – 2019 łączne wydatki na realizację zadań z pomocy społecznej w gminie co rok zmniejszały się. Główną przyczyną jest spadek korzystających z pomocy społecznej rodzin z dziećmi, które od 2016r. otrzymują wsparcie w ramach Rządowego Programu „Rodzina 500 plus”. Natomiast stale wzrastały wydatki na zasiłki stałe wypłacane osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy oraz koszty związane z odpłatnościami za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej. Liczba przebywających osób w tych placówkach nie maleje, a opłaty pobierane przez placówki wzrastają.

Szczegółowe dane dotyczące form świadczeń pomocy społecznej udzielone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2017 – 2019 zostały zawarte w poniższej tabeli:

Udzielone świadczenia z pomocy społecznej z uwzględnieniem liczby świadczeń, liczby osób, którym przyznano świadczenia, liczby rodzin i osób w rodzinach w latach 2017-2019

Forma pomocy	Rok	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Razem	2017	x	58	232
	2018	x	57	211
	2019	x	58	216
zasiłki stałe ogółem	2017	76	7	10
	2018	84	7	10
	2019	94	8	11
przyznane dla osoby samotnie gospodarującej	2017	64	6	6
	2018	72	6	6
	2019	82	7	7
	2017	12	1	4

przyznane dla osoby pozostającej w rodzinie	2018	12	1	4
	2019	12	1	4
zasiłki okresowe ogółem	2017	12	11	37
	2018	12	7	22
	2019	12	6	13
przyznane z powodu bezrobocia	2017	5	5	12
	2018	3	2	6
	2019	9	4	6
przyznane z powodu długotrwałej choroby	2017	1	1	7
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
przyznane z powodu niepełnosprawności	2017	2	2	11
	2018	7	4	15
	2019	1	1	4
przyznane z powodu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	2017	0	0	0
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
przyznane z powodu innego niż wymienionego powyżej	2017	4	4	11
	2018	2	1	1
	2019	2	1	3
Schronienie	2017	0	0	0
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
Posiłek	2017	11 916	37	188
	2018	11 811	37	180
	2019	8 957	36	180
Ubranie	2017	0	0	0

	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
Usługi opiekuńcze ogółem	2017	1 430	2	2
	2018	364	1	1
	2019	0	0	0
w tym specjalistyczne	2017	0	0	0
	2018	0	0	
	2019	0	0	0
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ	2017	0	0	0
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	2017	0	0	0
	2018	1	1	2
	2019	0	0	0
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego	2017	0	0	0
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	2017	0	0	0
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem	2017	x	29	103
	2018	x	21	56
	2019	x	27	87
w tym specjalne zasiłki celowe	2017	24	11	37
	2018	17	8	25
	2019	25	8	16

Odpłatność za domy pomocy społecznej	2017	62	6	6
	2018	84	7	7
	2019	84	7	7

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy w omawianych trzech latach był zasiłek celowy. Jest on przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, obuwia. W latach 2017 – 2019 liczba rodzin nim objętych ulegała wahaniom (29 – w 2017r., 21 – w 2018r., 27 – w 2019r.).

Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który jest wsparciem udzielanym głównie dzieciom (opłaty za obiady lub ciepły posiłek w placówkach szkolnych i w przedszkolu) w ramach wieloletniego rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Celem tego Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. W 2017r. pokryto koszt 11 916 posiłków, w 2018r. – 11 811 i w 2019r. – 8 957.

Ważną formą wsparcia niepieniężnego było również pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Ta forma pomocy udzielona była 6 osobom w roku 2017, a w latach 2018 i 2019 – 7 osobom.

Największą grupę objętych pomocą w latach 2017 – 2019 stanowiły rodziny z dziećmi. W 2017r. stanowiły one 68,25% , w 2018r. – 64,06%, natomiast w 2019r. – 63,49% wszystkich rodzin objętych pomocą. Jednakże z pomocy korzystały także rodziny niepełne, emeryci i renciści. Typy rodzin objętych pomocą społeczną przedstawia poniższa tabela.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2017 - 2019

Wyszczególnienie	2017r.		2018r.		2019r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	63	242	64	226	63	225
o liczbie osób 1	13	13	17	17	19	19

2	7	14	7	14	7	14
3	5	15	6	18	3	9
4	12	48	11	44	9	36
5	15	75	14	70	15	75
6 i więcej	11	77	9	63	10	72
w tym rodziny z dziećmi ogółem	43	214	41	194	40	198
o liczbie dzieci 1	7	27	8	25	8	25
2	16	72	13	54	12	53
3	12	57	12	58	11	54
4	5	32	5	32	5	32
5	2	15	2	14	3	26
6	0	0	1	11	1	8
7 i więcej	1	11	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem	6	22	9	30	7	22
o liczbie dzieci 1	1	2	3	6	3	6
2	1	3	2	6	3	12
3	4	17	4	18	1	4
4 i więcej	0	0	0	0	0	0
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	5	14	3	10	4	13
o liczbie osób 1	1	1	0	0	0	0
2	2	4	1	2	2	4
3	0	0	1	3	0	0
4 i więcej	2	9	1	5	2	9

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2017 - 2019

Wyszczególnienie	Rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Przyznane świadczenia (bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	2017	119	58	232
	2018	115	57	211
	2019	115	58	216
w tym świadczenia pieniężne	2017	34	34	111
	2018	27	27	62
	2019	35	35	95
w tym świadczenia niepieniężne	2017	87	39	190
	2018	88	37	180
	2019	80	36	180
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	2017	0	0	0
	2018	0	0	0
	2019	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	2017	119	58	232
	2018	115	57	211
	2019	115	58	216
Pomoc udzielana w ramach pracy socjalnej ogółem	2017	x	58	227
	2018	x	54	199
	2019	x	57	199
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	2017	x	5	10
	2018	x	7	15
	2019	x	5	9

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Jak wynika z powyższej tabeli liczba rodzin objętych pomocą w latach 2017 – 2019 pozostawała na tym samym poziomie. W roku 2017 i 2019 z pomocy Ośrodka korzystało 58 rodzin, zaś w 2018r. tylko o 1 rodzinę mniej. Wśród usług istotną rolę odgrywała praca socjalna, czyli próba pomocy, mobilizowania i aktywizacji osób do działania, a w efekcie końcowym do usamodzielnienia. Szeroko rozumiana praca socjalna przybierała działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Pracownicy socjalni świadczyli pomoc socjalną w wielu sferach życia podopiecznych. Można tu wymienić: działania dotyczące aktywności zawodowej, problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), mediacje, które podejmowane były w środowiskach szczególnie narażonych na konflikty, a także działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. W analizowanym okresie udzielono pomocy w ramach pracy socjalnej następującej liczbie rodzin: 58 – w 2017r., 54 – w 2018r., 57 – w 2019r.

W gminie Miastków Kościelny najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną było: ubóstwo, niepełnosprawność lub długotrwała bądź ciężka choroba, bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Przyznawano także pomoc ze względu na występowanie w rodzinach problemu alkoholowego, przemocy w rodzinie, ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa oraz istnienia rodzin niepełnych. Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej powody przyznania pomocy rodzinom z uwzględnieniem liczby osób w rodzinach.

Powody przyznania pomocy w latach 2017 - 2019

Powód sytuacji życiowej	2017r.		2018r.		2019r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	40	146	38	130	38	141
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	22	5	28	5	30
w tym wielodzietność	2	13	2	14	1	7
Bezrobocie	22	90	19	71	21	79
Niepełnosprawność	20	74	23	81	18	59

Długotrwała lub ciężka choroba	26	110	20	86	24	102
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	22	108	21	97	20	106
rodziny niepełne	6	22	9	30	7	22
rodziny wielodzietne	6	45	6	43	8	59
Przemoc w rodzinie	1	4	0	0	2	11
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	14	49	14	47	17	50
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	1	2	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym

Powyższe dane wskazują, że dominującymi problemami społecznymi występującymi wśród mieszkańców gminy są:

- problemy materialne rodzin i osób, tj. brak środków na utrzymanie lub uzyskiwanie dochodów zaspakajających minimum bytowe, wynikające m. in. z braku możliwości zarobkowania lub problemami ze znalezieniem zatrudnienia, brakiem chęci podjęcia zatrudnienia, zdarzeniami losowymi, dziedziczeniem ubóstwa oraz uzależnieniem od pomocy społecznej

- niepełnosprawność – zły stan zdrowia powoduje pogorszenie się sytuacji materialnej rodzin, osoba niepełnosprawna zazwyczaj uzyskuje tylko znikome dochody ze świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności, ma trudności związane z zakupem leków, leczeniem, rehabilitacją, a także w zapewnieniu opieki i pielęgnacji
- bezrobocie – brak zakładów pracy na terenie gminy Miastków Kościelny, „praca na czarno”, brak zaangażowania w znalezienie zatrudnienia, a nawet brak chęci podjęcia pracy, przyzwyczajenie z pokolenia na pokolenie do niepracowania i korzystania ze świadczeń socjalnych, brak możliwości zatrudnienia dla jednego z rodziców w przypadku rodzin wielodzietnych
- uzależnienia – zachwianie systemu wartości rodzinnych i moralnych, rozpad życia rodzinnego, błędy wychowawcze, negatywny wpływ środowiska, uzależnienia są często powodem szeroko rozumianego bezrobocia, co wiąże się z brakiem dochodów
- rodziny wielodzietne – często w tych rodzinach występuje niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz trudna sytuacja materialna i zawodowa rodziców powodująca niedostateczne zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka
- rodziny niepełne – wzrastająca liczba rozwodów, separacji, związki nieformalne powodują, że samotny rodzic nie jest w stanie w pełni zaspokoić niezbędnych potrzeb rodziny.

Problem ubóstwa i przedstawienie tego zjawiska wydaje się szczególnie trudne, ponieważ w ustawie o pomocy społecznej nie uregulowano jednoznacznie na jakiej podstawie określić to zjawisko w rodzinie. Stanowiska w tej sprawie są rozbieżne z uwagi na subiektywne odczucia dotyczące tego problemu klientów pomocy społecznej oraz pracowników socjalnych. Nie zawsze nieprzekroczenie kryterium dochodowego rodziny czy osoby wskazuje na jej ubóstwo. Pewne rodziny czy osoby, będąc według pracownika socjalnego w stanie ubóstwa nie chcą korzystać z pomocy społecznej, nie zgadzają się na wywiad środowiskowy, odmawiają potwierdzenia faktu ubóstwa twierdząc, że ich zdaniem sobie radzą i nie potrzebują wsparcia instytucji. Równocześnie występują również rodziny i osoby, które nie wykazując wszystkich własnych dochodów lub wykazując w sposób pomniejszony potwierdzają stan ubóstwa, w którym tak naprawdę się nie znajdują.

W analizowanym okresie Ośrodek realizował także zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W celu objęcia opieką 3 rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi w 2017r. zatrudniony był asystent rodziny. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpłatność z tego tytułu. W 2017r. i 2019r. – opłata za 2 dzieci przebywające w rodzinie zastępczej, zaś w 2018r. – opłata za 2 dzieci przebywające w rodzinie zastępczej oraz opłata za 1 dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Jeśli zaistniało podejrzenie, że dobro dziecka w rodzinie było zagrożone, Ośrodek składał do sądu wnioski o wgląd w sytuację rodziny.

W przypadku zapotrzebowania Ośrodek w omawianym okresie zapewniał usługi opiekuńcze. W 2017r. z pomocy usług opiekuńczych korzystały 2 osoby ze znacznym stopniem

niepełnosprawności, wymagające pomocy w codziennym funkcjonowaniu ze średnim okresem pobierania 9 miesięcy (wydatek 21 360,00 zł) i w 2018r. usługi opiekuńcze były świadczone 1 osobie ze znacznym stopniem niepełnosprawności ze średnim okresem pobierania 5 miesięcy (wydatek - 5 548,00 zł).

Do zadań realizowanych przez Ośrodek w latach 2017 – 2019 należały również zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, będąc odpowiedzialnym za obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego oraz delegując do niego swojego pracownika.

Ponadto w 2017r. wydano 48 Kart Dużej Rodziny (w tym 1 duplikat i 1 przedłużenie), w 2018r. – 112 (w tym 5 przedłużenie), zaś w 2019r. – 238 (w tym 1 duplikat, 1 anulowana, 1 unieważniona).

Ośrodek współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami społecznymi, a przede wszystkim z: Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie, Powiatowym Urzędem Pracy w Garwolinie, szkołami z terenu gminy, Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Woli Mysłowskiej, domami pomocy społecznej, w których zostali umieszczeni podopieczni tutejszego Ośrodka oraz Organizacją Charytatywną przy Kościele p/w Matki Boskiej Szkaplerznej w Górkach, Organizacją Charytatywną działającą przy Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Miętnej, do których wydawane są skierowania na żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Pozostałe świadczenia socjalne, które w latach 2017 – 2019 były realizowane przez Urząd Gminy Miastków Kościelny, a od stycznia 2020r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Świadczenia rodzinne

Przyznawanie świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następuje na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na wniosek osoby zainteresowanej. Ich katalog jest szeroki, a prawo do poszczególnych świadczeń uzależnione jest od spełnienia przez wnioskodawcę oraz rodzinę określonych w ustawie warunków. W przypadku świadczeń uzależnionych od dochodu na członka rodziny ich istotą jest wspieranie niezamożnych rodzin z dziećmi w sprawowaniu funkcji ekonomicznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Mieszkańcy gminy Miastków Kościelny korzystają ze wsparcia świadczeń rodzinnych w formie:

1. zasiłku rodzinnego, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- na pokrycie wydatków związanych z nauką dziecka poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek ten jest uzależniony od spełnienia kryterium dochodowego (obecnie 674,00 zł na osobę i 764,00 zł na osobę miesięcznie, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności).

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego zasiłek rodzinny można przyznać w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie – zasada „złotówka za złotówkę”

2. świadczeń opiekuńczych będących wsparciem dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, czyli:
 - zasiłku pielęgnacyjnego (bez kryterium dochodowego)
 - świadczenia pielęgnacyjnego (bez kryterium dochodowego)
 - specjalnego zasiłku opiekuńczego (obecne kryterium 764,00 zł na osobę miesięcznie)
3. świadczenia rodzicielskiego przysługującego w przypadku braku uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego (bez kryterium dochodowego)
4. jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (kryterium dochodowe 1922,00 zł miesięcznie na osobę).

Świadczenia rodzinne wypłacone w latach 2017-2019 obrazuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wydatki w zł			Liczba świadczeń		
	2017r.	2018r.	2019r.	2017r.	2018r.	2019r.
Zasiłek rodzinny z dodatkami	848 385	797 452	733 265	7 054	6 801	6 209
Zasiłek rodzinny z dodatkami (art. 5 ust. 3 ustawy)	33 088,22	57 669,19	57 872,98	563	902	1 183
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	386 197	397 280	544 027	1 079	1 083	1 170

Zasiłek pielęgnacyjny	137 547	142 656	175 882	899	902	929
Świadczenie pielęgnacyjne	246 050	248 184	360 705	175	169	229
Specjalny zasiłek opiekuńczy	2 600	6 440	7 440	5	12	12
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	60 000	67 000	39 000	60	67	39
Świadczenie rodzicielskie	163 929	153 309	64 181	178	164	71
Razem	1 491 599,22	1 472 710,19	1 438 345,98	8 934	9 017	8 672

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

Z powyższej tabeli odczytujemy, że w gminie Miastków Kościelny z każdym rokiem w analizowanym okresie wydatki na zasiłki rodzinne z dodatkami malały pomimo zwiększania się kwot świadczeń. Fakt ten wskazuje, że coraz mniej mieszkańców spełnia ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do pobierania zasiłku, co dowodziłoby poprawie ich stopy życiowej. W 2019r. znacznie spadła też liczba wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka – aż o 58% w porównaniu z rokiem 2018. Jednak nie wiadomo na ile to związane było z liczbą urodzeń dzieci a liczbą rodzin, które nie spełniły obowiązującego kryterium dochodowego. W omawianym okresie coraz mniej matek korzystało również z rocznego świadczenia rodzicielskiego (nie wymagane kryterium dochodowe) przeznaczonego w celu sprawowania opieki nad urodzonym dzieckiem. Natomiast do świadczeń rodzinnych, które w tych latach były wypłacane w coraz większej ilości należały świadczenia opiekuńcze. Wzrost dotyczył zarówno zasiłków pielęgnacyjnych, które pobierały osoby niepełnosprawne jak i świadczeń pielęgnacyjnych wypłacanych opiekunom osób niepełnosprawnych, którzy nie podejmowali lub zrezygnowali z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

3. Świadczenia wychowawcze 500+

Świadczenie wychowawcze zostało wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Celem tego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przystępuje do ukończenia przez dziecko 18 – tego roku życia. Od lipca 2019r. świadczenie na wniosek rodzica przyznaje się na każde dziecko.

Świadczenia wychowawcze wypłacone w latach 2017 – 2019

Wypłacona kwota świadczeń w zł			Liczba wypłaconych świadczeń		
2017r.	2018r.	2019r.	2017r.	2018r.	2019r.
3 855 000	3 805 971	4 836 535	7729	7632	9694

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

W 2019r. znacznie wzrosła liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych, co niewątpliwie spowodowane zostało zniesieniem kryterium dochodowego na pierwsze dziecko.

4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów. Świadczenie jest uzależnione od miesięcznego kryterium dochodowego (do września 2019r. – 725 zł na osobę, od października 2019r. – 800 zł na osobę). Liczba rodzin korzystających z tej pomocy w omawianych latach była na zbliżonym poziomie i wahała się od 11 do 13.

Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w latach 2017 - 2019

	2017r.	2018r.	2019r.
liczba rodzin	12	11	13
liczba świadczeń	289	228	216
łącznie kwota wypłaconych świadczeń	101 660	83 400	88 874

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

5. Świadczenia „Dobry start”

Mieszkańcom gminy Miastków Kościelny korzystali również ze wsparcia pieniężnego niezależnego od dochodu rodziny w postaci świadczenia „Dobry start”, które przysługuje uczniom i osobom uczącym się do ukończenia 20 –go roku życia, a w przypadku dziecka lub osoby uczącej się legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności do ukończenia 24 – go roku życia. Świadczenie w kwocie 300 zł wypłaca się raz w roku. W tutejszej gminie wypłacono w 2018r. 638 świadczeń na łączną kwotę 191 400,00 zł i w 2019r. 637 świadczeń – 191 100,00 zł.

6. Stypendia szkolne

Uczniowie z terenu gminy Miastków Kościelny mogli w omawianym okresie liczyć także na pomoc materialną o charakterze socjalnym w postaci stypendium. Dotyczyło to dzieci z rodzin spełniających kryteria, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, w szczególności znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej bezrobociem, niepełnosprawnością, wielodzietnością, alkoholizmem itp.

Stypendia socjalne w latach 2017 -2019

Rok	Kwota wypłaconych stypendiów w zł	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
2017	25 694	22	49
2018	30 194	17	47
2019	46 227	16	45

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

7. Oświata i wychowanie

Bazę oświatowo-wychowawczą w Gminie Miastków Kościelny stanowią:

- Szkoła Podstawowa im. Leona Wyczółkowskiego w Miastkowie Kościelnym,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Zwoli,
- Szkoła Podstawowa w Zgórzu,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Brzegach,
- Publiczne Przedszkole w Miastkowie Kościelnym,
- Publiczny Żłobek w Miastkowie Kościelnym.

Liczba uczniów w poszczególnych latach:

Rok szkolny 2014/2015	643 uczniów (w tym 39 – Brzegi)
Rok szkolny 2015/2016	648 uczniów (w tym 36 – Brzegi)
Rok szkolny 2016/2017	630 uczniów (w tym 37 – Brzegi)
Rok szkolny 2017/2018	637 uczniów (w tym 37 – Brzegi)
Rok szkolny 2018/2019	650 uczniów (w tym 50 – Brzegi)
Rok szkolny 2019/2020	621 uczniów (w tym 50 – Brzegi)

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

Liczba uczniów w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2019/2020 przedstawia się następująco:

PSP Miastków

6 latki	21
Kl. I	30
Kl. II	39
Kl. III	21
Kl. IV	18
Kl. V	24
Kl. VI	46
Kl. VII	21
Kl. VIII	20
RAZEM	240

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

PSP Zgórze

5 latki	14
6 latki	10
Kl. I	11
Kl. II	17
Kl. III	14
Kl. IV	-
Kl. V	22
Kl. VI	11
Kl. VII	16
Kl. VIII	20
RAZEM	135

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

PSP Zwola

4 latki	3
5 latki	7
6 latki	4
Kl. I	6
Kl. II	7
Kl. III	5
Kl. IV	-
Kl. V	6
Kl. VI	9
Kl. VII	4
Kl. VIII	4
RAZEM	55

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

NSP Brzegi

3 latki	5
4 latki	7
5 latki	5
6 latki	10
Kl. I	-
Kl. II	6
Kl. III	2
Kl. IV	4
Kl. V	4
Kl. VI	3
Kl. VII	-
Kl. VIII	4
RAZEM	50

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

PP Miastków Kościelny

2 latki	4
3 latki	46
4 latki	34
5 latki	41
RAZEM	125

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

Publiczny Żłobek

Maluchy	8
Starszaki	8
RAZEM	16

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

Stan zatrudnienia w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miastków Kościelny (rok szkolny 2019/2020)

		Liczba etatów	Liczba osób
PSP Miastków Kościelny			
Nauczyciele	Stażyści	0,22	1
	Kontraktowi	-	-
	Mianowani	3,78	4
	Dyplomowani	25,22	26
Obsługa		7,00	7
PSP Zgórze			
Nauczyciele	Stażyści	-	-
	Kontraktowi	-	-
	Mianowani	1,00	1
	Dyplomowani	12,50	14
Obsługa		2,60	3
PSP Zwola			
Nauczyciele	Stażyści	-	-
	Kontraktowi	2,00	2
	Mianowani	1,00	1
	Dyplomowani	8,50	10
Obsługa		3,40	4
Publiczne Przedszkole			
Nauczyciele	Stażyści	3,00	3
	Kontraktowi	2,00	2
	Mianowani	1,00	1
	Dyplomowani	4,00	4
Obsługa		8,00	8
Publiczny Żłobek			
Nauczyciele		5,00	5
NSP Brzegi			
Nauczyciele		13,09	22
Stołówka Gminna			
Obsługa		9,00	9

Źródło danych: Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym

8. Realizacja projektów i działań na rzecz poprawy jakości edukacji

Gmina aktywnie działa na rzecz podnoszenia jakości edukacji we wszystkich podległych jej placówkach. W okresie ostatnich kilku lat realizuje wiele projektów mających na celu podniesienie kompetencji uczniów oraz nauczycieli. Do najważniejszych należą:

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa podmiotu udzielającego pomocy, nazwa programu działania i poddziałania, numer projektu	Wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie z UE (PLN)	Okres realizacji projektu
1.	Wyposażenie pracowni szkolnych szkół Gminy Miastków Kościelny	W ramach projektu pn. „Uczymy się z sukcesem!” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej X „Edukacja dla rozwoju regionu”, Działania 10.1. „Edukacja ogólna i przedszkolna”, Poddziałania 10.1.1 „Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych)” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.	886 279,22 zł	841 965,25 zł	2016-2018
2.	Internet dla mieszkańców Gminy Miastków Kościelny wykluczonych cyfrowo	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka Oś Priorytetowa Społeczeństwo informacyjne – zwiększenie innowacyjności gospodarki Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion.	756 028,60 zł	642 624,31 zł	2011-2015

3.	Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu w Gminie Miastków Kościelny – (co było robione w projekcie: zakup sprzętów służących komputeryzacji i informatyzacji kształcenia w szkołach gminy Miastków Kościelny)	Program operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 Priorytet Przyspieszenie e-rozwoju Mazowska Działanie 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu	1 050 225,79 zł	892 691,92 zł	2011-2015
4.	Przeprowadzenie zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miastków Kościelny (zajęcia dla uczniów klas I-III)	Realizacja projektu pn. „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów kl. I-III szkół podstawowych” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”	151 101,60 zł	151 101,60 zł	01.01.2012-31.08.2012
5.	Przeprowadzenie zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miastków	Realizacja projektu pn. „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów kl. I-III szkół podstawowych” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia	91 731,00 zł	91 731,00 zł	2013-2014

	Kościelny – II edycja (zakup sprzętów i zajęcia dla uczniów klas I-III)	i kompetencji w regionach”, Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”			
6.	Dziecięca akademia przyszłości – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla uczniów klas IV-VI Gminy Miastków Kościelny	W ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet IX Rozwój Wykształcenia i Kompetencji w Regionach Działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałania 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych Umowa z Urzędem Marszałkowskim Woj. Mazowieckiego każdej z 3 szkół podstawowych gminy Miastków Kościelny tj. PSP w Miastkowie Kościelnym, PSP w Zwoli, PSP w Zgórzu.	54 072,00 zł (3x18 024,00 zł)	54 072,00 zł	2012-2013
7.	Start w przyszłość na najciekawsze zajęcia realizowane w	W ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet IX	12 000,00	12 000,00	2013

	ramach projektu systemowego Dziecięca akademia przyszłości – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe w szkołach podstawowych	Rozwój Wykształcenia i Kompetencji w Regionach Działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałania 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych			
8.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe – Moja Przyszłość	Realizowany w ramach Priorytetu IX Działania 9.1 Poddziałania 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	73 530,00 zł	73 530,00 zł	2014-2015
9.	Rozwijaj kompetencje z myślą o przyszłości	Realizowany w ramach Osi priorytetowej X „Edukacja dla rozwoju regionu” Działanie 10.1 „Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży” Poddziałanie 10.1.1. „Edukacja Ogólna”	872 128,71 zł	828 522,27 zł	2020-2021

Gmina Miastków Kościelny aktywnie wspiera również swoich najmłodszych mieszkańców tj. przedszkolaków dla których dwukrotnie realizowany był projekt mający na celu zakup wyposażenia przedszkola, dodatkowe zajęcia edukacyjne oraz rozwijanie kompetencji nauczycieli i wychowawców. Działania te były realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w ramach działania 10.1. Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży, nazwa poddziałania: edukacja przedszkolna. Wartość całkowita tych projektów wynosiła 654 248 zł z czego dofinansowanie ze środków zewnętrznych wyniosło

523 398 zł. We wrześniu 2018 roku został oddany do użytku całkowicie nowy, zaadaptowany po dawnym gimnazjum budynek przedszkola, w którym całodzienną opieką objętych jest 125 dzieci. W 2019 roku do użytku został oddany nowy budynek żłobka, zaadaptowany po dawnym przedszkolu gdzie ma możliwość rozwoju 16 naszych najmłodszych mieszkańców. Te i inne działania mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Miastków Kościelny.

9. Kultura

Na terenie Gminy Miastków Kościelny nie występują Gminne Ośrodki Kultury. Działalność kulturowa jest realizowana głównie przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Miastkowie Kościelnym oraz przez placówki oświatowe z terenu gminy.

Budynek w którym usytuowana jest biblioteka jest własnością Gminy Miastków Kościelny i nie posiada wejścia dla niepełnosprawnych, zatem korzystanie ze zbiorów osobom niepełnosprawnym i starszym w sposób bezpośredni jest bardzo ograniczone. Staramy się, aby czytelnicy, którzy mają problemy w dotarciu do zbiorów mogli z nich korzystać np. poprzez zamówienia telefoniczne i bezpośrednie dostarczenie zamówionych książek do domu. W małych lokalnych środowiskach gdzie wszyscy się znają nie stanowi to wielkiego problemu. Biblioteka pozyskuje nieodpłatnie książki nagrane w systemie książki cyfrowej dla niewidomych ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX im. Henryka Rusczyca. Książki nagrane są w specjalistycznym kodowanym formacie mp3, obsługiwany przez urządzenie do odtwarzania „Czytak”.

Biblioteka czynna jest 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 17.30. W bibliotece zatrudnione są 2 osoby na stanowiskach bibliotekarskich (w tym dyrektor biblioteki) z wykształceniem wyższym bibliotekarskim. W 2018 r. nie zatrudnialiśmy pracowników interwencyjnych i stażowych.

Z zasobów biblioteki korzysta ok. 700 czytelników. Najliczniejszą grupą są osoby uczące się w wieku 6-12 lat. W związku z tym największym zainteresowaniem cieszą się lektury szkolne i literatura dla młodzieży.

Podstawowym sposobem wzbogacania księgozbioru jest zakup. Realizacja zakupu odbywa się bezpośrednio w księgarni lub poprzez zamówienia w wydawnictwach, hurtowniach, drogą internetową. Przy wyborze nowych książek pracownicy biblioteki kierują się zapotrzebowaniami czytelników. Jest to możliwe dzięki doskonałej znajomości środowiska stałych, oraz potencjalnych czytelników.

Ponadto w ostatnim okresie aktywnie włączyły się w działalność kulturalną Koła Gospodyń Wiejskich, których według stanu na dzień 31.12.2019 roku jest 7 i zrzeszają łącznie ponad 200 osób. Aktywnie działa również Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Miastkowie Kościelnym, które jest organizacją skupiającą głównie starszych mieszkańców.

Na chwilę obecną liczy około 60 członków. Jedną z kluczowych organizacji skupiających młodzież jest Młodzieżowa Orkiestra Dęta działająca przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Leona Wyczółkowskiego w Miastkowie Kościelnym. W orkiestrze swoje talenty rozwijają zarówno dzieci w wieku szkolnym jak również absolwenci oraz dorośli mieszkańcy. Młodzieżowa Orkiestra Dęta liczy około 70 osób i koncertuje zarówno na terenie gminy jak również jest znana w regionie mazowieckim.

W poszczególnych miejscowościach rolę ośrodków kultury pełnią świetlice wiejskie, które szczególnie tam gdzie nie ma szkół są miejscem spotkań mieszkańców miejscowości i służą do organizacji imprez i uroczystości o charakterze lokalnym.

10. Bezpieczeństwo publiczne

Istotnym działaniem, które ma wpływ na jakość życia mieszkańców gminy jest bezpieczeństwo publiczne. Zadania z tego zakresu realizuje Policja. Służą one utrzymywaniu bezpieczeństwa mieszkańców i porządku publicznego. Ponadto realizowane są również działania z zakresu: ochrony życia i zdrowia ludzi oraz ich mienia, inicjowania i organizowania działań, które mają zapobiegać popełnianiu przestępstw i wykroczeń, współdziałania z organizacjami państwowymi, samorządowymi i społecznymi, wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców.

Za bezpieczeństwo mieszkańców gminy Miastków Kościelny odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Garwolinie. Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym realizuje ustawowe zadania w zakresie stworzenia bezpiecznego otoczenia mieszkańcom lokalnej społeczności. Współpracuje z jednostkami zajmującymi się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, realizuje zadania w ramach procedury Niebieska Karta itp.

Przestępstwa	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Wypadek drogowy	2	-	3
Kierowanie poj. mechanicznym w st. nietrzeźwości	6	2	2
Niestosowanie się do zakazów sądu	1	1	1
Znęcanie się nad osobą	4	3	3
Nie alimentacja	9	5	3
Kradzież	1	1	3
Kradzież z włamaniem	9	6	1
Rozbój	-	4	-
Bójka, pobicie	-	2	2
Groźby karalne	-	1	2
Mir domowy	-	1	-
Wymuszenie	-	1	-
Znieważenie	-	1	1

Falszowanie materialne	-	1	2
Uszkodzenie mienia	-	1	-
Oszustwo	2	-	3
Oszustwo komputerowe	2	-	-

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Wykrywalność ogólna	77,14 %	70,37 %	87,80 %
Przestępstwa wykryte	27	22	28
Przestępstwa nie wykryte	8	8	4

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

Wykroczenia przeciwko:	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Spokojowi publicznemu	86	74	32
Bezpieczeństwu mienia i osób	5	2	-
Bezpieczeństwu w komunikacji	284	133	141
Mieniu	5	6	1
Obyczajności publicznej	17	23	20
Urządzeniom użytku publicznego	90	60	50
Przepisom ustawy o wych. w trzeźwości	79	67	36
Innym przepisom	64	53	73

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

Nałożono:	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
MKK	117	74	97
Pouczeń	551	307	251
Wnioski o ukaranie do sądu	-	15	-

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Przeprowadzono interwencji (w tym):	199	311	289
- w miejscach publicznych	113	245	201
- domowe	85	66	86
- dotyczące przemocy domowej	10	29	23
Przemoc w rodzinie – procedura Niebieskiej Karty	19	29	23

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Niepotwierdzone zgłoszenia	48	34	17
Potwierdzone zgłoszenia	16	39	8
Wylimowano	5	14	54
Żart	2	3	1

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

Kategorie zgłoszeń	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Przekroczenie dozwolonej prędkości	26	39	61
Spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych	17	13	2
Wandalizm	6	4	1
Wąłęsające się psy	5	13	4
Dziki wysypiska	4	-	1
Nieprawidłowe parkowanie	4	13	2
Grupowanie się małoletnich zagroź. demoralizacją	3	-	1
Dziki kąpieliska	2	-	-
Kłusownictwo	2	-	1
Bezdomność	1	-	1
Niewłaściwa infrastruktura drogowa	1	3	2
Używanie środków odurzających	-	2	-
Nielegalne rajdy samochodowe	-	1	2
Znęcanie się nad zwierzętami	-	2	-

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Spotkania (w szkołach, z sołtysami, właścicielami obiektów handlowych)	134	116	96
Doprowadzenia (Sąd, Prokuratura, Zakład Karny)	11	19	8

Źródło danych: Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

Skład osobowy Posterunku Policji w Miastkowie Kościelnym (grudzień 2019):

Kierownik – asp. szt. Paweł Zboina

Zespół prewencji:

Dzielnicowy – asp. szt. Andrzej Seroczyński

Patrolowcy – sierż. Kamil Soszka

Sierż. Marek Błachnio

1 wakat

Policjanci zabezpieczają mecze piłkarskie, uroczystości kościelne i patriotyczne. Prowadzą akcje poszukiwawcze za osobami zaginionymi. Realizują programy i zadania profilaktyczne mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie. Na bieżąco współpracują z:

- a) Samorządem Gminy,
- b) Wójtem Gminy,
- c) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) Gminną Biblioteką Publiczną,

- e) Dyrektorami Szkół i Przedszkola,
- f) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- g) Klubem Sportowym,
- h) Ochotniczymi Strażami Pożarnymi,
- i) Kuratorami Sądowymi,
- j) Proboszczami Parafii.

11. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Miastków Kościelny podstawową opiekę zdrowotną sprawuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miastkowie Kościelnym. Jego ogólnym celem jest zachowanie i poprawa stanu zdrowia mieszkańców. W wyniku przeprowadzonych reform mieszkańcy mogą dokonać wyboru lekarza i przychodni dlatego nie wszyscy mieszkańcy korzystają z pomocy ośrodka zdrowia na terenie gminy.

Podstawowa opieka obejmuje: świadczenia diagnostyczne, leczenie wchodzące w zakres medycyny rodzinnej i ogólnej oraz działania prewencyjne i profilaktyczne wynikające z potrzeb społeczności. Celem działania ośrodka jest udzielanie świadczeń zdrowotnych mających na celu ratowanie i poprawę zdrowia oraz promocję zdrowia.

Ośrodek zdrowia wraz z gabinetem zabiegowym świadczy usługi w zakresie: pomiaru ciśnienia, szczepień ochronnych, punktu pobrań, pomiaru cukru i badań EKG. Istnieje również możliwość skorzystania z badań profilaktycznych realizowanych przez jednostki zewnętrzne: badanie wzroku, badanie słuchu, mammografia. Ponadto przeprowadzane są bilanse zdrowia 2 i 4 latka. W ciągu roku SPZOZ przyjmuje ok. 15 000 pacjentów.

VI. Dominujące problemy społeczne

1. Identyfikacja problemów społecznych gminy

Jedną z metod pozyskania informacji wykorzystywanych do opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miastków Kościelny było przeprowadzenie badań ankietowych. Wzięło w nich udział 110 osób w tym 39 uczniów. Na ich podstawie ankietowani określili główne problemy społeczne mieszkańców gminy, problemy osób niepełnosprawnych, starszych i młodzieży, ocenili problem bezrobocia, przemocy i uzależnień.

Główne problemy społeczne Gminy Miastków Kościelny

Na podstawie przeprowadzonych badań jako główne problemy społeczne mieszkańców Gminy Miastków Kościelny ankietowani wskazali: alkoholizm, problemy ludzi starszych, problemy opiekuńczo-wychowawcze i bezrobocie.

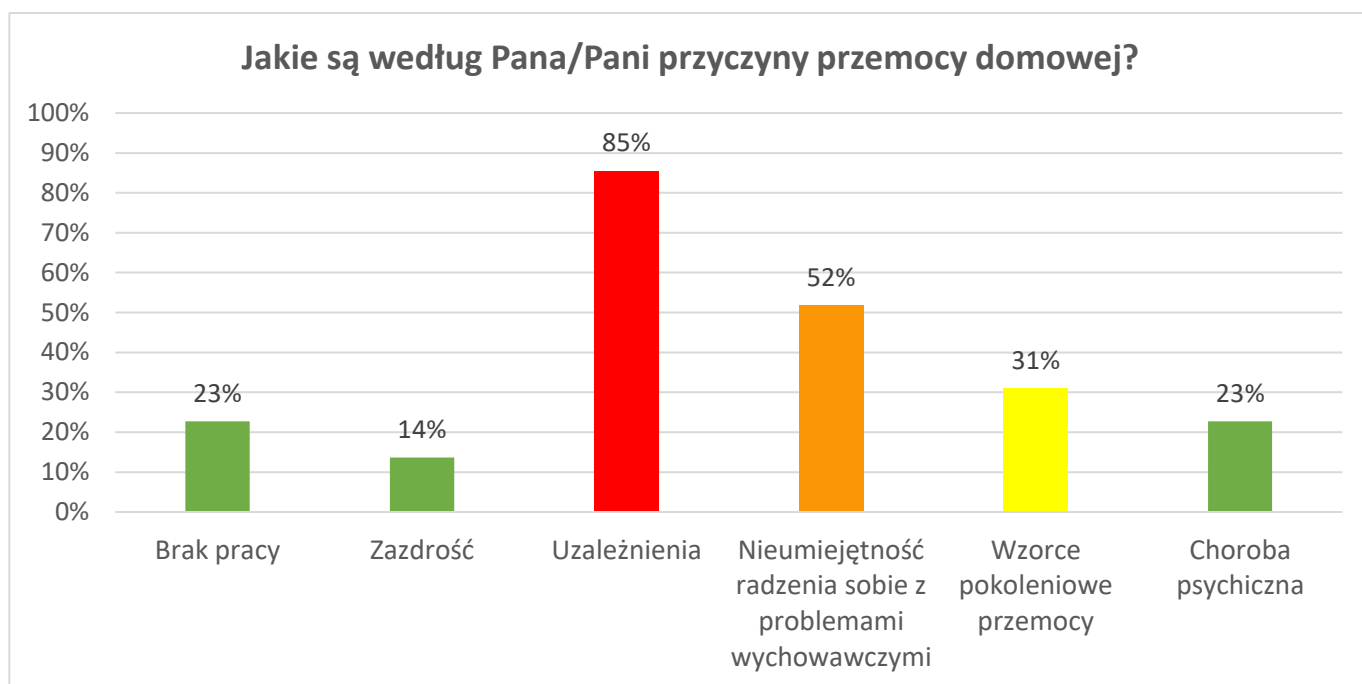

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

a) Alkoholizm

Jedną z grup objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej to osoby uzależnione od alkoholu. Jest to jeden z najpoważniejszych problemów wśród społeczeństwa. Praca GOPS z tymi osobami i ich rodzinami jest trudna i długotrwała. Najczęściej osoby uzależnione nie zauważają tego problemu, twierdzą, że ich to nie dotyczy. Często ich rodziny zatają ten problem ze względu na wstyd przed rodziną, sąsiadami i lokalną społecznością.

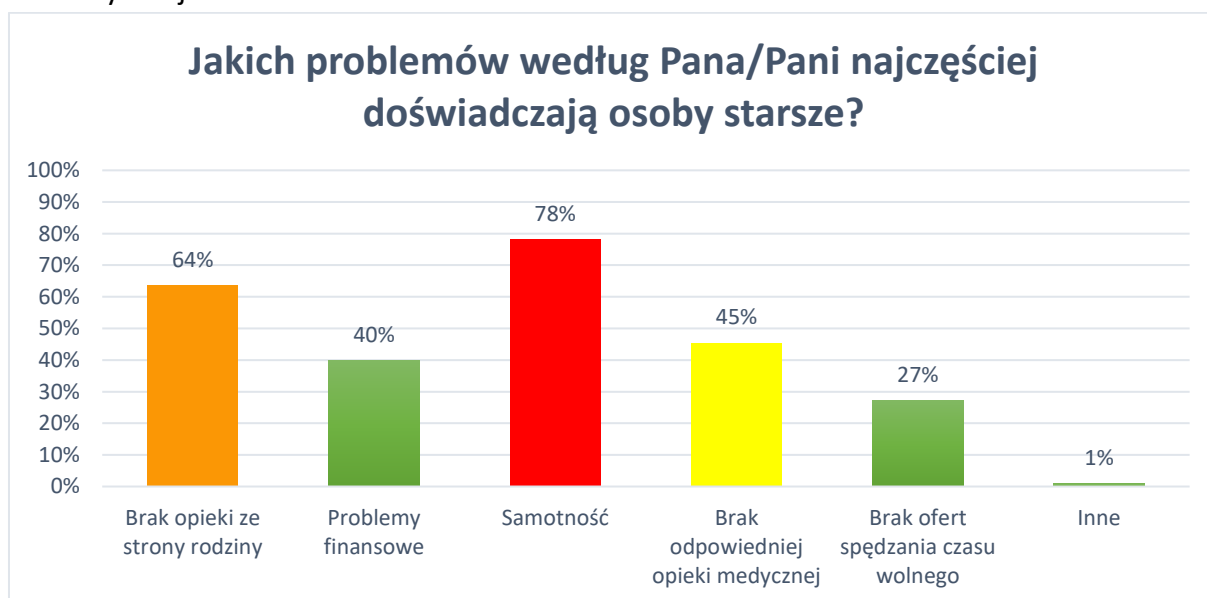
Ankietowani wskazują również uzależnienia jako główną przyczynę występowania przemocy w rodzinach. Potwierdza to fakt, że Niebieskie Karty zakładane są głównie w tych rodzinach, w których występuje również problem z alkoholem.

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

b) Problemy ludzi starszych

Kolejną kwestią na którą zwrócili uwagę ankietowani to problemy ludzi starszych. Najczęściej wskazywali: samotność, brak opieki ze strony rodziny, brak odpowiedniej opieki medycznej.

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

Za osobę starszą uznajemy osobę w wieku poprodukcyjnym. W roku 2019 w Gminie Miastków Kościelny było ich 865. Strategia gminy w stosunku do ludzi w podeszłym wieku

nastawiona jest na podtrzymanie ich sprawności zarówno intelektualnej jak i ruchowej oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb oraz łagodzenie trudności związanych z wiekiem. Sytuacja ludzi starszych w okresie szybkich zmian gospodarczych jest złożona i uwarunkowana takimi czynnikami jak: pogarszający się stan zdrowia, opieka zdrowotna, zanik tradycji międzypokoleniowych, niekorzystne warunki życia i pogorszenie sytuacji materialnej. Towarzyszy temu brak aktywności społecznej, osamotnienie, izolacja, nieporadność życiowa. W sferze uczuć pojawia się osłabienie zainteresowania innymi osobami, niestabilność emocjonalna, zmienność nastrojów, skłonność do depresji, egoizm, wzrost podejrzliwości i poczucie zagrożenia, postawa roszczeniowa, domaganie się pomocy. Uwzględniając specyfikę środowiska osób starszych istnieje konieczność stworzenia systemu, który będzie zaspokajał ich potrzeby.

Według ankietowanych system ten powinien być nastawiony przede wszystkim na zwiększenie dostępu do opieki medycznej, rehabilitacji i opieki społecznej. Ważne jest również aby poszerzać wiedzę seniorów na temat profilaktyki zdrowotnej. Może być to realizowane w formie ulotek i plakatów o tematyce profilaktycznej, spotkań z pracownikiem SPZOZ na temat możliwości zapobiegania chorobom, które najczęściej dotyczą osób starszych lub indywidualnej porady udzielonej przez lekarza rodzinnego. Na terenie gminy działa również katolicka grupa Caritas z której wolontariusze biorą udział w akcjach na rzecz niesienia pomocy osobom starszym, ubogim i niepełnosprawnym szczególnie w okresie zimowym i przedświątecznym. Polega ona nie tylko na wsparciu materialnym ale również rozmowie i wsparciu psychicznym osób starszych i samotnych.

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

c) Problemy opiekuńczo-wychowawcze

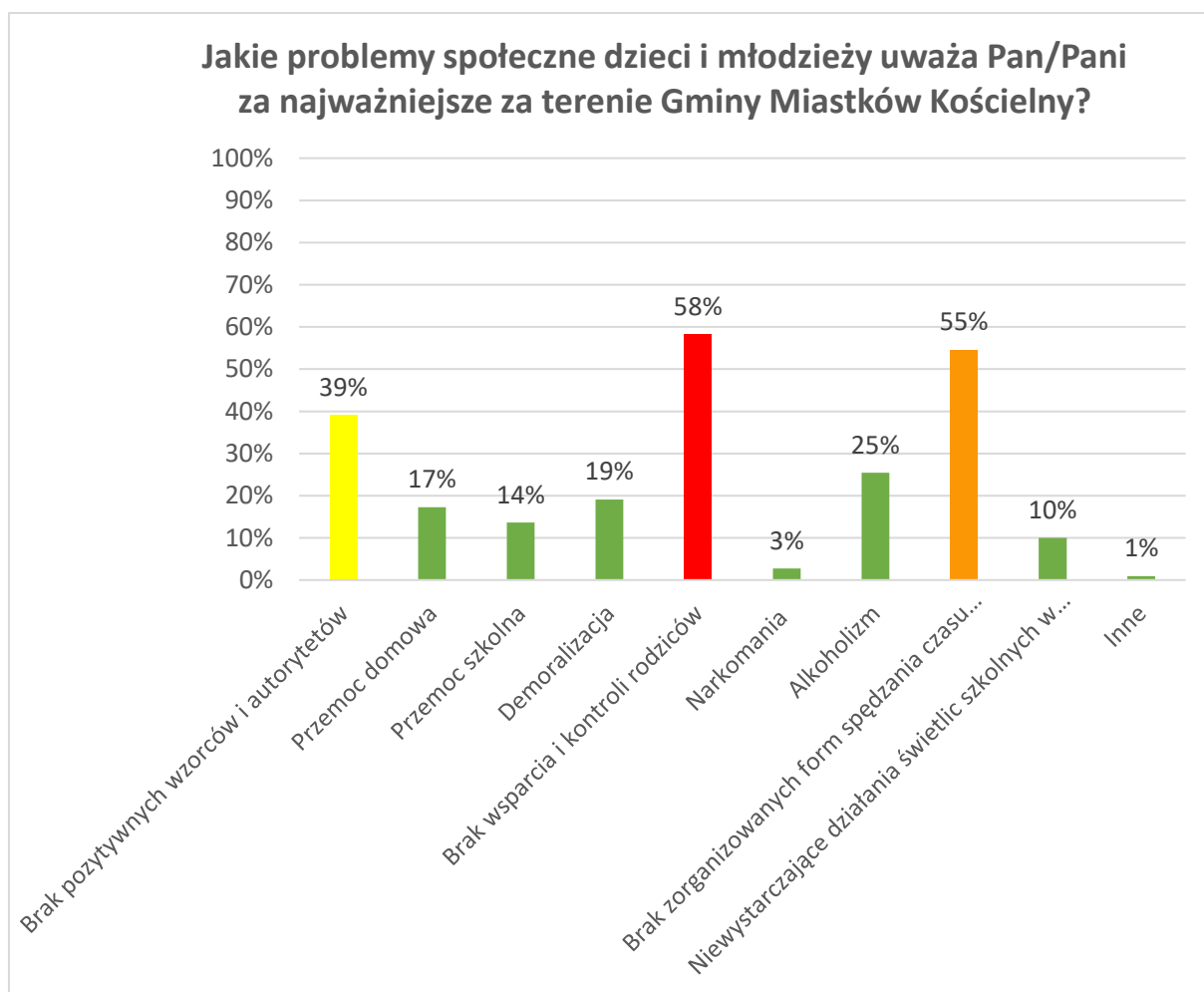
Na podstawie prowadzonych badań ankietowani wyłonili trzy główne problemy opiekuńczo-wychowawcze:

- brak wsparcia i kontroli rodziców,
- brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego,
- brak pozytywnych wzorów i autorytetów.

Na terenie gminy w roku 2019 zamieszkiwało 1075 osób, które nie ukończyły 18 roku życia. Najczęściej pomocy w rozwiązywaniu problemów potrzebują rodziny i osoby, u których występuje:

- a) ubóstwo,
- b) bezrobocie,
- c) niepełnosprawność,
- d) długotrwała choroba,
- e) uzależnienie od alkoholu,
- f) wielodzietność,
- g) samotne wychowywanie dzieci.

Działania, które podejmuje gmina w związku z przeciwdziałaniem temu problemowi nastawione są na współpracę ze szkołami, głównie z pedagogami szkolnymi i Posterunkiem Policji w Miastkowie Kościelnym. Działania mają na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinach, zorganizowanie form spędzania czasu wolnego i integrację ze społeczeństwem.

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

d) Bezrobocie

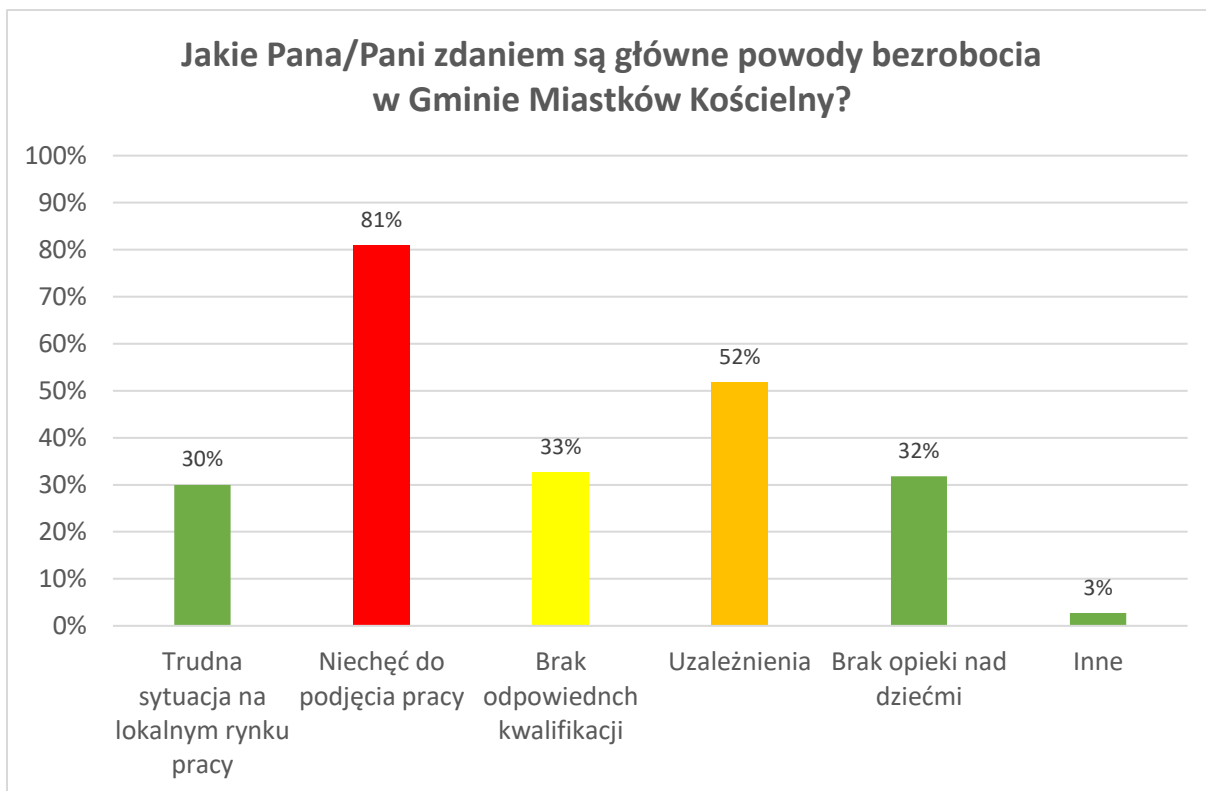
Bezrobocie to zjawisko społeczne polegające na tym, że część osób zdolnych do podjęcia pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje jej. Jest to zjawisko, które dotyka szerokie kręgi społeczne i występuje na terenie całego kraju, w znacznym stopniu na terenach wiejskich. Przyczyn bezrobocia w Gminie Miastków Kościelny można upatrywać w zbyt małej liczbie miejsc pracy na terenie powiatu, niedostatecznym wykształceniu mieszkańców lub niedostosowania wykształcenia do lokalnego rynku pracy i braku chęci do jej podjęcia. Bezrobocie, szczególnie to długotrwałe pociąga za sobą negatywne skutki m. in.: wzrost kosztów świadczeń socjalnych, zwiększanie się niepożądanych zjawisk społecznych (alkoholizm, rozpad rodziny, przemoc), pogorszenie standardu życia, izolacja społeczna, dyskomfort psychiczny.

Stan bezrobocia w Gminie Miastków Kościelny (2017-2019)

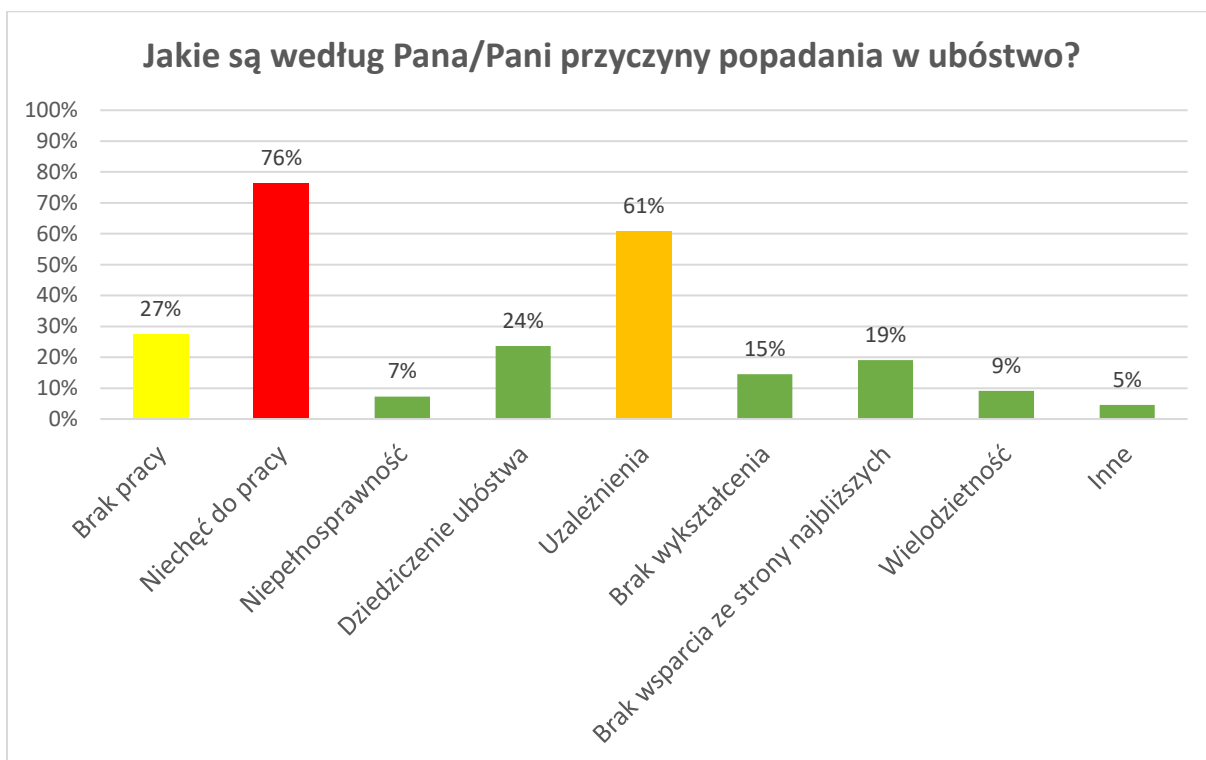
		Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Czas pozostawania bez pracy w m-c	<i>do 1</i>	21	21	23
	<i>1-3</i>	18	15	25
	<i>3-6</i>	24	27	29
	<i>6-12</i>	22	27	29
	<i>12-24</i>	19	25	17
	<i>pow. 24</i>	48	43	31
Wiek	<i>18-24</i>	34	37	30
	<i>25-34</i>	38	41	41
	<i>35-44</i>	34	32	36
	<i>45-54</i>	21	25	18
	<i>55-59</i>	11	12	17
	<i>60 lat i więcej</i>	14	11	12
Wykształcenie	<i>wyższe</i>	9	10	11
	<i>policealne i średnie zawodowe / branżowe</i>	37	41	37
	<i>średnie ogólnokształcące</i>	13	12	14
	<i>zasadnicze zawodowe/branżowe</i>	50	55	53
	<i>gimnazjalne/podstawowe i poniżej</i>	43	40	39
Staż pracy ogółem	<i>do 1 roku</i>	21	25	20
	<i>1-5</i>	34	47	51
	<i>5-10</i>	25	20	16
	<i>10-20</i>	25	24	21
	<i>20-30</i>	7	10	12
	<i>30 lat i więcej</i>	4	4	6
	<i>bez stażu</i>	36	28	28
Ogółem		152	158	154

Źródło danych: Powiatowy Urząd Pracy w Garwolinie

Jak można zauważyć na przestrzeni ostatnich trzech lat stan bezrobocia w Gminie Miastków Kościelny ma tendencję stałą. Występują niewielkie wahania. Najliczniejszą grupą są osoby w wieku 18-44 lata, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, branżowym, gimnazjalnym i podstawowym. Istotną kwestią jest również krótki staż pracy (do 5 lat) lub jego brak. Według ankietowanych główną przyczyną bezrobocia w Gminie Miastków Kościelny jest przede wszystkim niechęć do podjęcia pracy, uzależnienia oraz brak odpowiednich kwalifikacji. Ponadto bezrobocie jak i niechęć do podjęcia pracy są przez ankietowanych wskazywane jako główne przyczyny popadania w ubóstwo. Szczególnie niepokojący jest poziom bezrobocia występujący wśród ludzi młodych. To oni posiadają największy potencjał możliwości życiowych i zawodowych. Niewykorzystany potencjał oznacza dotkliwą stratę szczególnie dla nich jak i dla ogółu społeczeństwa.

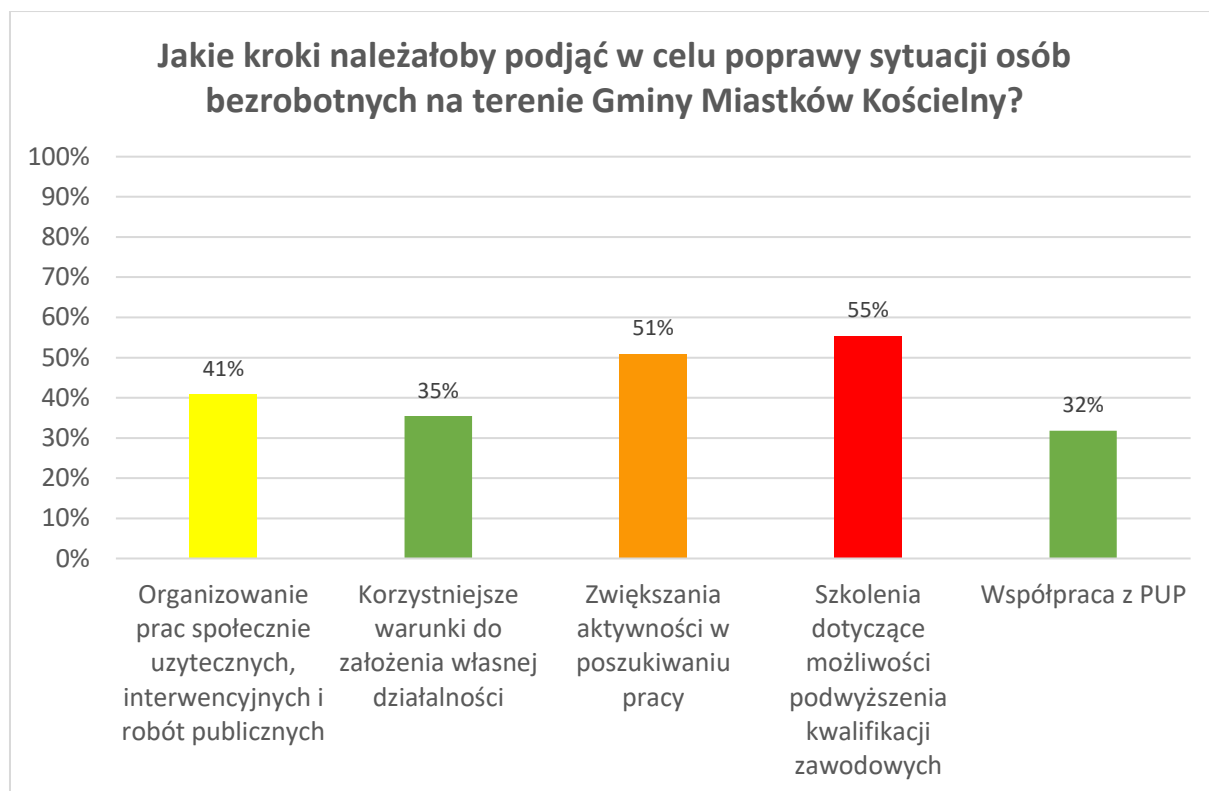

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

Według ankietowanych głównym działaniem jakie należałoby podjąć w walce z bezrobociem są szkolenia i kursy, które miałyby na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych i zwiększać aktywność społeczeństwa w poszukiwaniu pracy. Ponadto dodatkowym rozwiązaniem jest organizowanie prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i robót publicznych.

Źródło danych: Badanie ankietowe przeprowadzone przez Urząd Gminy

VII. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **S**trengths (silne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse), **T**hreats (zagrożenia). Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

SZANSE - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabią występujące negatywne zjawiska;

ZAGROŻENIA - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań;

MOCNE STRONY - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości);

SŁABE STRONY - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięciu celów, którym służy analiza SWOT. Celami tym są:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony Gminy Miastków Kościelny w drugiej zaś szanse i zagrożenia. Z uwagi na materię opracowywanego dokumentu z zakresu polityki społecznej zagadnienia ujęte w tabelach ograniczono do sfer mających wpływ na politykę społeczną.

Potencjalne szanse	Potencjalne zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • członkostwo i dobre relacje Polski z Unią Europejską, • możliwość pozyskania dotacji zagranicznych i krajowych, • wspieranie gospodarstw zmieniających i unowocześniających kierunek produkcji, • wzrost świadomości społeczeństwa i poziomu wykształcenia, • szeroki dostęp do informacji, • współdziałanie z gminami i starostwem powiatowym, • funkcjonowanie na terenie powiatu Lokalnej Grupy Działania, • wspieranie zatrudnienia młodych ludzi poprzez organizowanie: staży, przygotowań zawodowych i prac interwencyjnych, • działanie na rzecz ochrony środowiska, • bliskie sąsiedztwo drogi krajowej Warszawa- Lublin, 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost patologii społecznych (alkoholizm, narkomania), • duże nakłady na ubezpieczenia społeczne, • niestabilność prawa, • niepełne wykorzystanie środków unijnych ze względu na konieczność nakładów własnych, • duża biurokracja ograniczająca rozwój przedsiębiorczości, • możliwość wystąpienia zjawiska inflacji, • odpływ młodych, wykształconych i przedsiębiorczych osób z terenu gminy, • przejawy negatywnych postaw społecznych: postawy roszczeniowe, bierność, pasywność, • brak dużych zakładów przemysłowych tworzących nowe miejsca pracy,

<ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości życia ludności będąca następstwem wzrostu gospodarczego, • wzrost udziału mieszkańców w promowaniu gminy – aktywny udział w imprezach gminnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • negatywny wpływ mediów na dzieci i młodzież.
--	--

Potencjalne mocne strony	Potencjalne słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • środowisko naturalne wolne od przemysłu i zanieczyszczeń, • duży procent osób w wieku produkcyjnym, • bardzo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, • posiadanie własnej oczyszczalni ścieków wraz z dobrze rozbudowaną siecią kanalizacyjną, • dobrze rozwinięta sieć gazowa, • bliskie sąsiedztwo ośrodka powiatowego, • dobry dojazd do Warszawy i Siedlec • dobrze wykwalifikowani pracownicy, • atrakcyjne obiekty dziedzictwa kulturowego, • udział w projektach informatycznych i zapobiegających wykluczeniu cyfrowemu, • tereny umożliwiające rozwijanie się działalności usługowych i gospodarczych, • kultywowanie tradycji regionalnych – powstawanie Kół Gospodyń Wiejskich, • dostępne place zabaw oraz obiekty rekreacyjno-sportowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • niezadowalający stan techniczny dróg, • brak gospodarstw agroturystycznych i miejsc noclegowych, • brak ścieżek rowerowych, • dużo bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym, • mało wykorzystywane urozmaicenie terenu, • słabo rozwinięta turystyka, • występowanie obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania - ONW, • brak aktualnego Planu Rozwoju Lokalnego, • brak Ogólnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla gminy Miastków Kościelny, • niewystarczająca świadomość mieszkańców w zakresie segregacji odpadów, • słaba sieć połączeń autobusowych na terenie gminy, • niska liczba urodzeń, • brak perspektyw do rozwoju turystyki.

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika, iż należy wykorzystać szansę jaką dało nam Członkostwo Polski z Unią Europejską w postaci dotacji. Na pewno na rozwój gminy duży wpływ będzie miało współdziałanie z gminami i starostwem powiatowym, a także dobra sytuacja gospodarcza oraz wzrost świadomości społeczeństwa i poziomu wykształcenia. Wizja Gminy Miastków Kościelny w zakresie polityki społecznej

VIII. Wizja

Wizja określa główny cel polityki Gminy Miastków Kościelny wokół którego koncentrują się działania instytucji publicznych, organizacji społecznych i środowisk działających na poziomie lokalnym. Wizja to określone kierunki działania, które mają być podstawą podtrzymywania obecnych i tworzenia nowych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami gminy. Powinna ona oddawać w pełni aspiracje mieszkańców i być czynnikiem, który wpływa na integrację społeczności lokalnej wokół zasadniczych spraw mających wpływ na rozwój gminy.

W wyniku przeprowadzonych prac nad strategią oraz wyników badań przyjęto następującą wizję polityki społecznej:

- 1) Prowadzenie działań mających wpływ na zwiększenie liczby mieszkańców w gminie,
- 2) Rozwój i działalność stowarzyszeń na terenie gminy,
- 3) Prowadzenie terapii i zajęć mających na celu walkę z alkoholizmem i zjawiskiem przemocy w rodzinach,
- 4) Profesjonalna pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- 5) Prowadzenie zajęć i kółek zainteresowań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego i podnoszenie kwalifikacji dzieci i młodzieży, co wiąże się z jednoczesnym rozwojem szkół i przedszkola.

IX. Cele strategii – propozycje programów i ich realizacja

Gmina Miastków Kościelny ma na celu zapewnienie swoim mieszkańcom jak największego poczucia bezpieczeństwa, pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz umożliwienie rozwoju w sferze edukacyjnej i zawodowej.

Wszelkie podjęte działania prowadzone są głównie na rzecz pomocy w rozwiązywaniu problemów wskazanych przez mieszkańców. Mają one charakter wielowymiarowy, a ich rozwiązanie wymaga strategicznych, systemowych rozwiązań oraz zintegrowanej współpracy instytucjonalnej. Należy wypracować wspólne programy i kierunki działań wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania tych problemów oraz przeciwdziałania ich powstawaniu.

Przygotowane kierunki działań i programy profilaktyczne oraz ich realizacja muszą być poddane ocenie społecznej oraz aktualizowane i dostosowane do aktualnych potrzeb i zmian

sytuacji. Identyfikację głównych problemów dokonano za pomocą badania ankietowanego mieszkańców, analizy SWOT, dokumentacji GOPS-u oraz zostały wypracowane w trakcie warsztatów, spotkań z mieszkańcami i konsultacji społecznych. Opracowanie metod ich rozwiązań powinno poprawić efektywność polityki społecznej w gminie. W wyniku opracowywania strategii wyodrębniono trzy obszary priorytetowe którym należy poświęcić szczególną uwagę:

1. Przeciwdziałanie, ograniczanie i łagodzenie skutków alkoholizmu i innych uzależnień

Działania	Kierunek działań	Cel	Realizatorzy
Wsparcie rodzin w których występuje problem uzależnień;	Organizowanie pomocy w formie porad psychologicznych i prawnych;	Zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej;	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień;	Organizowanie zajęć z terapeutą i grup wsparcia;	Wsparcie w walce z nałogiem; Poprawa funkcjonowania w życiu społecznym; Zmniejszenie poczucia bezradności i osamotnienia;	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Specjalistyczne placówki w powiecie;
Prowadzenie spotkań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących uzależnień;	Organizowanie spotkań tematycznych dotyczących uzależnień; Zintegrowane programy profilaktyczne;	Wzrost świadomości społecznej dot. problemu uzależnień i ich skutków oraz możliwości walki z uzależnieniami; Doskonalenie profilaktyki uzależnień;	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Placówki oświatowe;
Wsparcie socjalne rodzin dotkniętych problemem uzależnień;	Pomoc finansowa i pozafinansowa;	Poprawa sytuacji socjalno-bytowej rodzin;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

2. Przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych i łagodzenie trudności związanych z ich wiekiem

Działania	Kierunek działań	Cel	Realizatorzy
Włączenie osób w podeszłym wieku w przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej;	Ułatwianie dostępu do miejsc publicznych; Organizacja spotkań tematycznych i wydarzeń kulturowych dla seniorów;	Likwidacja barier architektonicznych utrudniających osobom starszym dostęp do miejsc publicznych; Zwiększenie dostępności spotkań i imprez dla seniorów o ciekawej dla nich tematyce;	Gminny Ośrodek Kultury; Urząd Gminy;
Podniesienie poziomu akceptacji społecznej osób w podeszłym wieku;	Edukacja młodzieży – spotkania, warsztaty;	Zmiana postaw w kierunku większej akceptacji osób w podeszłym wieku;	Placówki oświatowe; Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
Wsparcie inicjatyw z udziałem osób starszych;	Przeciwdziałanie wykluczeniu; Podejmowanie przez wolontariuszy inicjatyw z udziałem osób starszych;	Aktywizowanie potencjału osób w podeszłym wieku; Rozwój i wsparcie wolontariatu jako formy integracji społecznej;	Grupa CARITAS; Placówki oświatowe; Urząd Gminy; Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów;
Rozwój profilaktyki zdrowotnej i podniesienie jakości usług medycznych;	Dostosowanie zaplecza lokalowego do potrzeb mieszkańców; Specjalistyczne usługi medyczne dla osób wymagających opieki; Doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry medycznej;	Rozwój usług rehabilitacyjnych; Zwiększenie dostępności i jakości opieki medycznej; Likwidacja barier architektonicznych;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej; Urząd Gminy;

3. Wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi

Działania	Kierunek działań	Cel	Realizatorzy
Dążenie do stabilizacji socjalnej;	Monitorowanie sytuacji rodzin z problemami;	Wczesna identyfikacja problemów; Zapobieganie patologiom; Przeciwdziałanie rozpadowi rodziny;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Placówki oświatowe
Rozwój systemu opieki nad rodziną;	Pomoc pedagogiczna i psychologiczna; Spotkania profilaktyczne mające na celu promowanie prawidłowej funkcji rodziny; Doskonalenie zawodowe osób pracujących z rodzinami;	Zapobieganie demoralizacji młodzieży i dzieci; Pedagogizacja rodziców;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Placówki oświatowe
Uatrakcyjnienie ofert spędzania wolnego czasu;	Zajęcia pozalekcyjne; koła zainteresowań; Zwiększenie dostępności korzystania z hali sportowej, boiska ORLIK;	Zagospodarowanie czasu wolnego; Rozwój bazy rekreacyjno-sportowej;	Placówki oświatowe; Urząd Gminy;
Wspieranie osób zagrożonych przemocą w rodzinie;	Wsparcie psychologiczne; Zapobieganie uzależnieniom; Pośrednictwo w kontaktach z instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc;	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa; Zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu w rodzinach; Poprawa sytuacji życiowej rodzin;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Policja; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

4. Zapobieganie bezrobociu w Gminie Miastków Kościelny i łagodzenie jego negatywnych skutków

Działania	Kierunek działań	Cel	Realizatorzy
Aktywizacja osób bezrobotnych	Organizowanie prac interwencyjnych, społecznie użytecznych i robót publicznych; Organizowanie kursów i szkoleń dla bezrobotnych; Spotkania informacyjne nt. walki z bezrobociem, możliwości poszukiwania pracy itp.	Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych; Pobudzenie proaktywnych zachowań; Poszerzenie wiedzy i mobilności na rynku pracy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Urząd Gminy; Powiatowy Urząd Pracy
Wspieranie osób bezrobotnych	Rozpoznanie potrzeb na lokalnym rynku pracy; Porady prawno-psychologiczne; Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej osobom bezrobotnym;	Rozpoznanie obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy; Dostosowanie pomocy do lokalnego rynku pracy; Zapobieganie występowania negatywnych skutków bezrobocia i wykluczenia społecznego; Poprawa warunków socjalno-bytowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Urząd Gminy; Powiatowy Urząd Pracy; poradnie psychologiczne

X. Monitoring i Ewaluacja

Aby śledzić postępy w realizacji strategii będzie ona na bieżąco monitorowana. Dzięki temu możliwa będzie ocena wyników zaplanowanych działań, wyciągnięcie wniosków lub ich korekta. Zjawiska społeczne na przestrzeni czasu ulegają zmianom dlatego konieczne jest abyśmy elastycznie reagowali na pojawiające się problemy.

Monitoring i ewaluacja strategii będzie należało do zadań Zespołu ds. Aktualizacji Strategii. Pozwoli to na wprowadzenie zmian w planach działania i programach rozwoju poprzez podejmowanie decyzji w zależności od sytuacji społecznej, potrzeb i możliwości ekonomicznych gminy. Monitorowanie będzie systematyczne a raporty z wdrażania strategii będą przedstawiane Radzie Gminy raz na 2 lata.

Celem monitoringu jest przede wszystkim uzyskanie informacji potrzebnych do analizy przebiegu i efektów wdrażania strategii. Podstawowe kwestie nad jakimi należy się zastanawiać to: Czy postawione zadania realizowane są zgodnie z planem, czy ewentualne odstępstwa od planu są do zaakceptowania i dlaczego wystąpiły.

Dokładne zaplanowanie procesu monitoringu wiąże się z przygotowaniem dostępu do danych źródłowych, właściwego ich gromadzenia, ocenę poniesionych w tej kwestii kosztów oraz odpowiedniego zarządzania. Plan monitoringu powinien uwzględniać metody zbierania danych źródłowych, częstotliwość zbierania i generowania raportów na podstawie których podejmowane będą strategiczne decyzje.

XI. Aktualizacja strategii

Rekomendowane postępowanie to aktualizacja strategii przeprowadzana co 2 lata w II półroczu (następna aktualizacja – wiosną 2022) lub jeśli w związku z realizacją zadań oraz dostępnością środków będzie taka potrzeba – częściej. Aktualizacji strategii będzie dokonywał GOPS we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy, dyrektorów placówek oświatowych, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służbą zdrowia i Policją.

Aktualizacja strategii poprzedzona będzie ponownym badaniem ankietowym na temat problemów społecznych występujących aktualnie w gminie ale również na temat poziomu zadowolenia z podjętych dotychczas działań zawartych w strategii. Następnie na podstawie zebranych materiałów oraz bieżącego monitoringu strategii wspólnie z przedstawicielami wyżej wymienionych instytucji współpracujących przy tworzeniu strategii zostaną opracowane zaktualizowane elementy oraz ich hierarchizacja. Uwzględnione zostaną zarówno nowe oczekiwania lokalnej społeczności jak i czynniki środowiska zewnętrznego, które ulegają ciągłym zmianom (np. zmiany w aktach prawnych, nowe możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków pieniężnych). W związku z tym przy opracowywaniu zadań do realizacji na kolejne lata osoby współpracujące nie tylko powinny uwzględniać istniejące w strategii zapisy ale także formułować nowe, nie ujęte w niej dotychczas zadania.

XII. Zakończenie

Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawowym obowiązkiem Gminy. Stanowi ona bardzo ważny element w komunikowaniu władz gminy z mieszkańcami. Opracowanie i realizacja strategii ma za zadanie ukazanie

lokalnej społeczności problemów jakie występują na terenie gminy oraz wskazanie grup społecznych w których one występują lub są narażone na ich występowanie. Wytyczone i poruszone problemy dzięki temu mają większe szanse na zauważenie ich wśród społeczeństwa co powinno ułatwić realizację zadań określonych w strategii.

Realizacja postanowień Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych należy do obowiązków władzy wykonawczej, a więc Wójta Gminy Miastków Kościelny. Ponadto we wprowadzanie w życie określonych w niej celów uczestniczyć będą właściwe jednostki gminne przy wsparciu:

- 1) Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie oraz Posterunku Policji w Miastkowie Kościelnym,
- 2) Sądu Rejonowego w Garwolinie,
- 3) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Garwolinie,
- 4) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miastkowie Kościelnym,
- 5) Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie.

Opracowana strategia nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego osobom potrzebującym. Istotną rolę odgrywa tu również system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i profesjonalnej pracy socjalnej wraz z grupami wsparcia. Problemy społeczne to cecha całych środowisk, grup społecznych i rodzin. Szerokie postrzeganie negatywnych zjawisk pozwala na efektywne rozwiązanie problemów na poziomie lokalnej społeczności.

Zmiany w funkcjonowaniu pomocy społecznej stanowią szanse dla następnych pokoleń, które być może nie będą zmuszone korzystać ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Działania w ramach opracowanej strategii pomogą nie tylko usuwać przyczyny problemów tkwiące wśród społeczeństwa ale również skutecznie rozwiązywać problemy poszczególnych grup społecznych. Celem strategii jest ukazanie korzystnych i niekorzystnych cech społecznych. Na ich podstawie opracowano dokument, który pozwala sprawnie i racjonalnie organizować działania i prace prowadzące do zmian społecznych i rozwiązania wyszczególnionych w nim problemów.

Celem przedstawionej strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących możliwości i potencjałów w zakresie pomocy społecznej. Opracowanie sprawnego i szybko reagującego systemu zaspokajania potrzeb społecznych pozwoli zapewnić bezpieczeństwo socjalne i dostosowywać się do stale zmieniających się warunków społecznych. Dokument ten jest bazowy przy konstruowaniu programów operacyjnych i projektów, które określają sposoby i metody realizacji zamierzonych przedsięwzięć. Pozwoli to na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych.

Aby w pełni zrealizować zamierzone cele, oprócz środków pozyskiwanych z funduszy zewnętrznych w budżecie gminy należy zabezpieczyć odpowiednie środki finansowe przed kolejnym rokiem budżetowym.